

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 70 (2934) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 28

Partraszállást kíséreltek meg az angolok a St. Nazaire öbölben

A németek a brit hajókat elpusztították, a partraszállt katonaságot megsemmisítették, vagy foglyul ejtették

Japan hajóhad gyülekezik az Andaman szigetek körül

A burmai angol hadijelentés beismerte, hogy a japán csapatok elérték Kungán városát. Az Adaman szigetek közelében brit felderítő repülőgépek ellenséges hadihajókat vettek észre. Ez nagy nyugtalanságot váltott ki, mert a japán hajók fenyegetik a Kalkuta felé vezető legfontosabb tengeri utvonalat. Centából jelentik: (OFI) Péntek délután a Malaya nevű csatahajó, 2 repülőgéphordozó hajó, egy könnyű cirkáló és 8 torpedóromboló kifutott a Földközi tengerre.

A Giornale d'Italia sanghaji jelentése szerint angol hajóraj érkezett a délafrikai vizekre. A hajóraj 2 csatahajóból, 2 repülőgéphordozóból és néhány cirkálóból, valamint több kisebb hadihajóból áll. A hajóhad állítólag Ceylon támaszpontja felé indul, hogy biztosítsa az Angliából India felé vezető utat. Az angol katonai hatóságok utasították a keletindiai angol hajóraj összes hajóit, amelyek jelenleg a Földközi tengeren, vagy az Atlanti-óceánon tartózkodnak, hogy azonnal fussanak be az indiai kikötőkbe.

Cripps a kommunista vezetőkkel is tárgyal Indiában

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti Uj-Delhiből, hogy a mohamedán liga végrehajtó bizottsága péntek este elhatározta, hogy a liga elnöke megegyezzen tanácskozni fog Cripps-sel, előreláthatólag vasárnap délután.

Stockholmba érkezett jelentések szerint Londonban úgy tudják, hogy a brit kormány Indiára vonatkozó javaslatait nyilvánosságra hozzák.

Bernből jelentik: (B. T.) Londoni jelentés szerint az angol fővárosban élő indiaiak között forgalomban lévő hírek szerint Cripps mostani javaslatai túlmennek az eredeti terveken. A mostani javaslat, hír szerint 5 pontból áll, amelyek az indiai vezérrel való együttműködésről, az alkotmányos státusz megadásáról, az alkotmányos gyűlés összehívásáról, a végrehajtó bizottságnak indusokból való összeállításáról és egy azonnali hadikabinet összehívásáról szólnak.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Cripps, mint az angol hírszolgálat jelenti, közölte, hogy szombaton a hindu vezérket fogadja. Nehruval vasárnap ta-

nácskozik. Ezenkívül néhány kommunista vezetőt is meghívott. Ceylon szigetére nem megy. Közölte még, hogy a brit javaslatok szövegét hétfőn közlik a nyilvánossággal.

Adanából jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint Iránból jelentik, Teheránban 12 nap óta tart a szovjet uralma. Ez a szovjet uralom

egyben rémuralmat jelent. Házkutatások folynak és az elhurcolások napirenden vannak. A brit hatóságok tehetetlenül szemlélik ezt. A teheráni lakosság tüntetésekkel válaszol a szovjet rendszabályokra és élteti a tengely hatalmait. Napirenden vannak a súlyos összetűzések, amelyek nyomán halottak és sebesültek vannak.

A keleti arcvonal csaknem minden szakaszán megkezdődött az olvadás

Berlinből jelentik: (MTI) A Führerfőhadiszállásáról közlik a Német Távíratok Irodával. A véderő főparancsnoksága közli:

Angol tengerészeti csapatok a szombatra virradó éjjel partraszállást kíséreltek meg a St. Nazaire-i öbölben. A támadó egységeket a tengerészeti és légvédelmi tüzérégiánk tűz alá vette és súlyos kárt tett bennük. Ahol az ellenségnek sikerült partraszállni csapatokat, véderőnk valamennyi fegyvernémet hirtelen fellépéssel körülfárta és megsemmisítette azokat. Nagyobb számú foglyot ejtettünk. Nagyszámú ellenséges hajót elsüllyesztettünk, míg a többi menekülésszerűen távozott.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Az angolok a szombatra virradó éjjel haditengerészeti egységek és repülőgépek oltalma alatt be akartak törni egy francia atlanti tengerparti kikötőbe. A vállalkozásban résztvevő brit hajókat elpusztítottuk és a partraszállt katonaságot megsemmisítettük, illetve foglyul ejtettük.

Az Uj Nemzedék írja: Berlini jelentés szerint a keleti arcvonal csaknem

minden szakaszán megkezdődött az olvadás. Ezzel a téli háború befejeződött. A legközelebbi hetekben nem lehet még nagyobb szabású hadműveletet megindítani, mert az olvadás nyomán hetekig járhatatlanok az utak. A legutóbbi napokban a német hadijelentések a légierő fokozott tevékenységéről számoltak be. Megfigyelők valószínűnek vélik, hogy a legközelebbi hetekben a légierő fog tevékenykedni.

Frontra induló páncélosaink diszszemléje a kormányzóhelyettes előtt

A Honvéddaditüdösítő század jelenti: Frontrainduló páncélosaink fellett a kormányzóhelyettes „valahol a hegyek alján” diszszemlét tartott.

A hegyek még nem hallottak akkora motorzajt, mint amilyen akkor keletkezett, amikor ez a hosszú sor harci kocsiból álló alakulat felvonult. Hogy bemutatása tudását a kormányzóhelyettes előtt. Nagykiterjedésű réten, az egyik domboldalon sorakoztak fel a modern hadviselésnek ezek a hatásos harci eszközei. A honvéd páncélos alakulatok mellett kétoldalt a szovjet fronton járt katonák kiképzett tisztjei és altisztjei merev vigyázz-állásban álltak. Ők képezték ki haditapasztalataik felhasználásával a páncélos honvédeket és most a kiképzés végén ők is tisztelgették a

kormányzóhelyettes előtt. A kormányzóhelyettes megérkezése után egy vezérőrnagy tartott előadást a páncélosok működéséről. Majd a különféle harci kocsitípusokat mutatták be a főméltságu urnak, aki mindig a legnagyobb érdeklődéssel figyelte a egyszerű harci kocsikat és többször megdicsérte a legénység céltudatos, határozott és biztos munkáját. A bemutató legérdekesebb része az volt, amikor a harci kocsik támadó alakzatba fejlődve, iskolalövészetet tartottak. Vészesen sivatottak a gránátok és pattogott a géppuska a felállított céltáblák felé. Közben a harci kocsik támadásra indultak a jelzett ellenség felé. Mindent elsőpről lendülettel dübörögtek előre a harci kocsik, árkonbokon keresztül gázolva.

Világosság Távolkeletről

Írta: Dr. Paál Árpád

Az egyes államok között a követküldések már igen régi eredetűek; még évezredekkel messzebb múltban is találunk rájuk példát. Azonban csak a nemzetközi jog fejlődésének legújabb korszakában lett az államok közötti szokássá és mintegy belföldi törvények fölé emelt törvénynek, hogy a követküldések állandósultak, s kialakult a diplomáciai kölcsönösség. Az illető államok közötti béke és egymás iránti figyelemesség, vagy egymásra utaltság kifejezése ez a diplomáciai összeköttetés. Ha ezt megszakítják, s ha az államok követeiket visszahívják egymás területéről, akkor a békeállapotok megromlása, sőt a háborúval egyértelmű állapot áll elő közöttük. A diplomáciai összeköttetés tehát fontos nyugalmi helyzetnek a kifejezése az emberiség életviszonyaiban, habár a diplomácia egyúttal sok alattomos egymás elleni küzdelemnek is a takarója.

Ilyen egymás elleni küzdelem a világi hatalmi törekvésekben bizony olyan állandó jelenség, hogy szinte lényege lett az államok közötti viszonyoknak. A diplomácia hol kiélezi, hol elsimítja, hol egyezteteti ezeket az egymás elleni indulatokat, s ehhez nem használ romboló harci eszközöket és pusztító tegevéseket, csak szavakat, rábeszéléseket, fogásokat, taktikázásokat, ésszel vívott szellemi küzdelmeket. Végül is, ha a legragyogóbb szellemi birkózással se tudják egymást meggyőzni, jön végső eszközként a valóságos háború, az ágyúk és bombák beszéde, s a katonák halálos egymásba rohanása. De előbb a diplomácia igyekszik minden békés módot felhasználni, hogy ez a végső eszköz alkalmazásba ne jöjjön. Tehát az államok közötti lappangó hatalmi túlekedésben is a diplomácia még mindig a béke bizonyos egyensúlyozott feszültségét jelenti.

Ez a helyzet a világi hatalmak közötti viszonyban. Azonban mindezeketől valami különálló magaslatban lebeg az a diplomácia, mely a világi hatalmak és a római pápa között létesült, s melynek az újabb fejlődésű nemzetközi jognál is régebb az eredete. Visszamegy a Vatikán középkori uralmának arra az idejére, mikor a világi fejedelmek fölött döntő biróként, egyeztetőként, békeltartóként, szövetségszerzőként, s egyáltalán legfőbb földi hatalomként rendelkezett a római pápa. Az ő világralkodói környezetében tehát állandóan ott voltak ezek országában is ott voltak a pápa kiküldöttjei, vagy állandó megbízottai. A pápák világi vonatkozású uralmának elmúltával kitűnt, hogy erkölcsi uralmuk tulnyomóbb volt a világrendezésben. Ez az erkölcsi uralom a diplomáciai fejlődés újabb és leg-

újabb korszakába is ájtott, még pedig egyre növekvő jelentőséggel.

Ma a helyzet az, hogy minden valamire való keresztény állam igyekszik a római pápa szellemi uralmát és az erkölcsi életben való fenségét, ezt a legtisztább szuverenitást elismerni, s rendes diplomáciai viszonyt tart fenn a Vatikánnal. Holott a pápa ma nem osztozik a világi hatalmakkal a földi viszonyok fölötti uralomban, nincs tehát a Vatikán és a világi államok közötti diplomácia a hatalmi tülekedések sodrásában, mint ahogy a többi diplomáciának leginkább e tülekedésekkel van dolga. Mégis nem üres forma ez a földi hatalom nélküli diplomácia, hanem van valami olyan lényege, mely az államok közötti békeviszonyban számottevő. A keresztény vallás szervezetének, lélekformáló erejének a valósága, a társadalmi életre hatása ez a számottevő lényeg. Ennek az egész világ szellemében elterjedt erkölcsi összefüggésnek nagy szerepe van az emberiség rendjében, nagy hivatása a népek lelkeinek egymás iránti alakulásában.

Szinte gyakorlati szükség tehát az, hogy a világi államoknak a Vatikán diplomáciájába rendre-rende bele kell kapcsolódnok. Voltak idők, mikor a hitelenség és felvilágosultság fitogtatásával keresztény államok is megtagadták a Vatikánnal való diplomáciai kapcsolatot. Később mégis rászorultak, hogy visszatérjenek és a népek lélekegységének közvetítését, támogatását keressék, amit minden világi hatalom között se tudtak megtalálni, s a világi hatalmak bármily összegezésű összefogásában se. Csak a Vatikán tudott ilyen önzetlen és hatalmi tülekedésektől mentes lelki magaslattal és népi egyetemességet biztosítani. Földi hatalom nélkül, sőt a földi hatalomtól egyenesen megfosztva, valósággal megszabadult a hatalmi tülekedésekbe való belevonulástól. De megmaradt a kereszt minden irányban való kisúgázása annál tisztábban a maga erkölcsi erejéért. Ez az erkölcsi erő az egyháznak egész világra kiterjedő szervezetében több népet tud összetartani, mint akarmelyik világi hatalom az emberiségben.

A jövőt is, az emberiség jövőjét is az erkölcsi erők fősége fogja eldönteni, s nem az anyagiakra és kényszerítésekre alapított hatalom. Itt van a nagy belsőértelme annak, hogy a Vatikánnal való diplomáciai összeköttetést a másvallású államok után a hitetlen államok is miért keresik egyre több szükségérzettel, s most mért keresi a keresztény közösség kívül álló japán nagyhatalom is. A Vatikán és Japán közötti diplomáciai kapcsolat felvételéről ezen a héten kaptuk az első híreket, melyeknek első tekintetre ugyan valami exotikus feltűnés adja az érdekességet, de az ilyen felszínesség alatt sokkal mélyebb a jelentőség és értelem. Az emberiség lelke Távolkeletről, az ázsiai hatalmi kialakulás indító helyéről is keresi az erkölcsi egységet. Igaz, hogy Japán a maga új és csodálatos lendületű terjeszkedése során 18 millió katolikus alattvalóhoz is jutott. De nem csupán e 18 millió emberért keresi a felkelő nap népe nyugat vallási központjával a megértést, hanem azért is, hogy ami erkölcsi hatalmat és főséget a kereszténység jelent, annak a színvonalát és magaslattát a távolkeleti ázsiai lélek is szeretné elérni.

Az ázsiai lélek vallásos és végtelenség-kereső. Több ott az eszményi-

ség iránt hajlamos gyermeklelkűség, mint másutt a világon. Több az elmelkedések vágya és az Istenkeresés őszintesége, mint az önzésekkel és képmutatásokkal telt Európában. Indiában is azt panaszolják a népek, hogy Jézus Krisztus nevével miért jönnek olyanok, akik Jézus Krisztus tanítása ellen cselekszenek, mikor a maguk hatalmát az ottani népekben kiélik. Sok szó esik mostanában, hogy az ázsiai bolsevizmus ellen megünk harcra. A bolsevizmus nem ázsiai termék, hanem Európa nyugatán termelt meg: Franciaországból indult el. Marx angliai tanításaiból bokrosodott fel, Németországban rendszereződött s a szláv nép puha lelkét és síkságait használta fel, hogy új rabszolgaságot hozzon létre. A nyugati nyomor haladása ez kelet felé, s nem Ázsiából jövő népmozgalom, hanem Ázsia ellen haladó átok. A Távolkelet nagyhatalma ez ellen keresi az összefogást a kereszténység erejével.

A Vatikán és Japán közötti diplomáciai kapcsolat felvétele nagy felvilágosító villámlás az emberiség lelkéből. Rávilágít arra, hogy Távolkelet is kívánja a népek lelkiegységét, a jószág magaslatait. Kívánja a romlott nyugat ellen kelet és nyugat megjavult erkölcsének az összefoga-

Májusban szentelik fel dr. Scheffler János szatmári kinevezett püspököt Szatmáron lesz a püspökszentelés

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap számunkban beszámoltunk arról az örömdetes hírről, amely dr. Scheffler János szatmári megyéspüspöki és nagyvárad apostoli kormányzó kinevezését közölte. Dr. Scheffler János jelenleg Nagyváradon tartózkodik és itt vette kinevezése közzétételének a hírt. A hírt elsőnek testvérnapunk az Erdélyi Néplap közölte. Az Erdélyi Néplap híradása nyomán az egész városban elterjedt a hír és sokan siettek azonnal üdvözölni az új kinevezett püspököt.

A jelenleg Váradon tartózkodó új szatmári püspököt és nagyvárad apostoli kormányzót péntek délután és szombat délelőtt igen sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. Déliben 12 órakor megjelentek a palotában dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester is, hogy köszöntsek az új püspököt és szerencsekívánataikat fejezzék ki püspökké történt kinevezése alkalmából. Megjelent az új püspök üdvöztetésére dr. Paál Árpád, országgyűlési képviselő, a Magyar Lapok főszerkesztő-

je és dr. Patkó Elemér országgyűlési képviselő, lapunk ügyésze is.

Igen sok távirat is érkezett a tegnapi és a mai nap folyamán az új püspök címére az egész ország és az egyházmege területéről.

A püspöki szentelés közelebbi körülményeiről még nincsenek pontos adatok. A szentelés valószínűleg május első felében lesz Szatmáron, az új püspök székesegyházában. A szentelést végző püspökök személyéről sem történt még döntés.

Itt említjük meg azt is, hogy az új püspök testvérbátyja dr. Scheffler Ferencnek, lapunk felelős kiadójanak és a Szent László Nyomda igazgatójának; édesanyja meghalt édesapja jelenleg is Kálmádon él; többi testvérei közül Mihály Egerben kereskedelmi iskolai igazgató, Antal Tiborszálláson igazgatótanító, két nőtestvére ferjnél van, harmadik nőtestvére pedig kolozsvári egyetemi tanársága idején háztartását vezette; egy nőtestvére szatmári irtalmas nővér volt és hivatása teljesítése következtében halt meg.

Pétain-Laval és Darlan-Laval megbeszélés volt Vichy közelében

Laval a megbeszélés után találkozott Abetz német nagykövettel.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Megbízható francia helyről vett értesülés szerint csütörtökön Vichy közelében Petain és Laval közt találkozásra került sor. Bár ez az esemény a pénteki nap folyamán Vichyben általános beszélgetés tárgya

volt, tartózkodtak az esemény megtörténtét bizonyító kijelentéstől.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint megbízható francia helyen mondják, pár órával azután, hogy Petain tábornagy Lavalal csütörtökön délután Vichy környé-

A francia szellem, humor legélvezetesebb csemegéje

Enyhítő körülmény

Főszerepben: Michel Simon és Arletty

APOLLÓBAN.

Belvárosi

Vasárnap

utoljára:

HALÁLHAJÓ

Soha nem látott izoalom!

Csak 16 éven felülieknek!

CASINOBAN

a legjobb magyar katona vigjáték

CSÁKÓ és KALAP

Főszereplők: Simor Erzsi, Bilcsi Tivadar, Latabár, Vaszary

sát. Ázsia felől a felszabadulni vágyó néplélek jön, hogy találkozzék Európa feltisztult és keresztény önzetlenségű néplelkével. A Vatikán és Japán diplomáciai találkozásában meg kell éreznünk azt a nagy jelképességet, hogy az emberiség részére keletről is jön a megújulás

kén megbeszélést folytatott Darlan tengernagy helyettes francia miniszterelnök és Laval is találkozott egymással. Itteni jól tájékozott körökben úgy tudják, hogy Laval pénteken délután Vichy környékén megbeszélést folytatott Pucheu francia belügyminiszterrel. A tárgyalásról semmi sem tudott ki. Az említett körök szerint Darlan meglegedetten nyilatkozott a Lavalal folytatott megbeszéléséről, megjegyezte, hogy az időszzerű kérdések megvitatása nem ment túl az előkészítés határain.

Párizsból jelentik: (B. T.) Laval pénteken ismét Párizsba érkezett és találkozott Abetz német nagykövettel. Hír szerint a német-francia viszonyról volt szó.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

Meghalt Baranyai László nyugalmazott ezredes

Nagyvárad. Saját tud. A régi Nagyvárad egy közismert és nagyrabecsült alakja távozott el az élők sorából. Hetvenhárom éves korában pénteken este 7 órakor elhunyt váradai és micskei Baranyai László nyugalmazott honvédezredes, a 4-es honvédek egyik volt kiváló tisztje.

Baranyai László az első világháború végéig a lelkiismeretes és kötelességtudó katona mintaképe volt. A megszállás után micskei birtokára vonult vissza és ottan gazdálkodott, Váradon az utóbbi években csak télen tartózkodott. Negyvennyolc évig élt boldog házasságban, míg hozzátartozói közül elragadta a halál. Temetése vasárnap délután félnyolc órakor lesz az olasz Haller-kápolnából a római katolikus ezertartás szerint.

2000 TONNA ÉLELMISZER ÉRKEZT GÖRÖGORSZÁGBA. Athénből jelentik (MTI). A Német Távirati Iroda jelenti: Egy török gőzösön pénteken 2000 tonna élelmiszer érkezett a pireuszi kikötőbe. A szállítmányt a nemzetközi Vöröskereszt a görög népkonyhának adományozta.

Erettségizett fiatal irodai gyakornokot

felvesz, nagy uradalom. Részletes ajánlatot gróf Stubenberg uradalomba, Székelyhid.

Magyarország kormányzója kihallgatáson fogadta Cavallero olasz hadseregtábornokot

Bartha honvédelmi miniszter estebédet adott az olasz vezérkari főnök tiszteletére

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó úr őfőméltósága pénteken kihallgatáson fogadta Ugo Cavallero hadseregtábornokot, az olasz vezérkari főnököt, akinek ez alkalommal átnyújtotta a Magyar Érdemrend nagykeresztjét a hadiszalagon.

Vitéz Bartha Károly vezérezredes, honvédelmi miniszter esütörtökön este estebédet adott Ugo Cavallero olasz vezérkari főnök tiszteletére. Az estebédnél meglehetősen pohárköszöntők hangzottak el. Bartha Károly többi közt ezeket mondta:

— Az olasz-magyar fegyverbarátság nemcsak társadalmi alapokra, hanem szívek mélyén lévő érzelmekre is támaszkodik. A közös megbecsülés, szabadságszeretet értékelés érzései teszik lehetővé, hogy a nemzetek közti kapcsolat akkor is megállja a próbát, amikor mindkét ország felett nehéz idők járnak. Az egymás megértésére és támogatására irányuló bajtársi érzés erősödött és elmélyült annyira, hogy ma a közös érdekeinket fenyegető veszély elhárítása idején még az acélszerződésnél is biztosabb remény tölt el bennünket, hogy jobb jövőnköt győzelmesen harcoljuk ki.

Ugo Cavallero többi közt ezeket válaszolta: Magyarország és Olaszország között a világtörténelemnek ebben az elhatározó pillanatában teljes az egyetértés mind materiális, mind szellemi tekintetben. Az nem is lehet másként, mert Európát meg kell menteni az angol-amerikai önzéstől és a bolsevizmustól. Ez a dolog állította a tengelyerők oldalára a vitéz magyar hadsereget. Országaink haderői Európa megmentéséért harcolnak. Hadseregeink nagyobb foku részvétele nagymértékben megszilárdítja az emberi szolidaritás ideális kötelékeit, amelyek a magyar és az olasz kultúrát egymáshoz kötik.

Pareschi, olasz földművelésügyi miniszter elutazott Budapestről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Cavallero olasz hadseregtábornok kíséretével együtt megtekintette az Operaház Don Carlos előadását. A vendégek a miniszterelnök, a kultuszminiszter és a kultuszminisztériumi államtitkár az Operaház igazgatói páholyát foglalták el.

Róma. (MTI.) Az olasz sajtó nagy részletességgel foglalkozik az olasz

vezérkari főnök budapesti látogatásával. A Corriere Padano budapesti jelentésében számol be Cavallero tábornok megbeszéléseiről és azt írja, hogy ezeket a megbeszéléseket a mély bajtársiasság szelleme hatja át.

A Bud. Ért. jelenti: Pareschi, olasz földművelésügyi miniszter pénteken magyarországi látogatásának utolsó napján báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter társaságában hosszabb vidéki gépkocsitúra-tett és megtekintette Hajdúszaszentpéter község állatállományát, va-

lamint a bálolnai ménestelepét. A bálolnai kaszinóban díszbéd volt az olasz miniszter tiszteletére. Ebéd után a kormányzó úr megbízásából a földművelésügyi miniszter átnyújtotta az olasz miniszter és kísérete három tagjának adományozott kitüntetések. Bálolnáról az olasz miniszter és kísérete Győrbe hajtatott, ahol ünnepélyesen búcsúztatták. A menetrendszerű vonathoz csatolt termékekocsihoz utazott el Magyarországról.

Az Új-Hebridák megszállására készülnek a japánok (?)

Megelégedéssel fogadták a Vatikánban a japán teljhatalmú megbízott kinevezését

Tokióból jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: A kormány hivatalosan jelenti, hogy Harada jelenlegi vichy-i japán nagykövetet szentszéki meghatalmazott miniszterre nevezték ki.

Vatikánvárosból jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: A japán kormány elhatározta, hogy teljhatalmu minisztert neveztek ki a Szentszékhez, nagy megelégedéssel fogadták. A japánok most több

millió katolikus felett gyakorolják a hatalmat a megszállt területeken.

Tokióból jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: Hivatalos katolikus statisztika szerint a japán birodalomban a csendes-óceáni háború kitörésekor 319.365 katolikus élt. Ebből 120.000 élt Japánban, 16 püspök, 110 pap és 26 szerzetes él Japánban. Ezenkívül 8 idegen nemzeti-ségi püspök, 80 pap és 223 szerzetes tartózkodik a japán birodalomban.

átvették a parancsnokságot. A kikötő árboacán a japán hadilobogó leng.

Canberrából jelentik: (OFI.) Blamei tábornok Ausztráliába érkezett, hogy átvegye a szövetségesek ausztráliai haderejének főparancsnokságát. (MTI.)

Sanghaiból jelentik: (NTI.) Melbournei jelentés szerint Quenzon a Fülöp-szigetek volt elnöke Melbourneba érkezett. Azok a jelentések, amelyek a volt elnök haláláról szóltak, nem bizonyultak valóknak. (MTI.)

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A közép-kínai légiforgalmi társaság közli, hogy egy gépének 4 főnyi személyzete és több utasa életét veszítette, valószínűleg március 24-én, amikor a gép lezuhant.

Ausztrália körülvárását jelentené az Új-Hebridák megszállása

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat canberrai jelentése szerint az ellenzéki pártok vezére a képviselőházban azt követelte, hogy azonnal szállítsák gyűjtőtáborba az ellenséges külföldi állampolgárokat. Erre az intézkedésre a japán beözönlés veszélye miatt sürgős szükség volna. (MTI.)

Rómából jelentik (MTI.): A Popolo távolkeleti tudósítója úgy értesül, hogy indiai jelentések szerint a japánok az Új-Hebridák megszállására készülnek. Ez Ausztrália körülvárását jelentené.

Sanghaiból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a Domei iroda jelenti, a japán hajóhad egységei

Rangoonba érkeztek és Rangoon meghódítása óta most első ízben futottak be az Elefant Point kikötőbe, ahol

A chilei hadügyminiszter nyilatkozata az amerikai hadianyagok érkezésével kapcsolatban

Santiago di Chileből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hernandez chilei hadügyminiszter a következő hivatalos nyilatkozatot tette amerikai hadianyagnak és haditengerészeti személyzetének érkezésével kapcsolatban:

Hajóhadunk régi beruházási tervének értelmében nemrégén 4 üteg érkezett Chilebe. A flottavédelmi terv keretében előirányzott anyagot azért nem szerezhetjük be korábban, mert a védelmi törvényt nem hozták nyilvánosságra. Ezt a négy üteget kormányunk vásárolta meg az Északamerikai Egyesült Államokban, majd Chilébe hozták, hogy átadják azoknak a csapategységeknek és osztá-

goknak, amelyeket az illetékes helyek a hajóhad legfelső vezetésével egyetértésben kijelöltek. A hadianyaggal együtt a chilei kormány kérésére az Egyesült Államok kormánya Chilebe megfelelő személyzetet is küldött, amely feltétlenül szükséges a szóbanforgó ütegek felállítására, átadására és a chilei kezelőszemélyzet kioktatására céljából. Az észak-amerikai személyzet rögtön visszatér hazájába, mielőtt feladatát teljesítette.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Egy és két pengős ezüstöt és törött aranyat magas napi áron beváltok. Svájci anker és csilinder órák megérkeztek.

K. VASSY S.
Hlatky (v. Zöldfa) u. 19 és 16 sz.

Elfogadta a kormánypárt gazdasági bizottsága a zsidó birtokok kisajátításáról szóló javaslatot

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A MÉP földművelésügyi és pénzügyi egyesített bizottsága pénteken este tárgyalta a zsidók erdő- és mezőgazdasági ingatlanaira vonatkozó törvényjavaslatot. Mélyreható eszmecsere fejlődött ki. A felszólalások a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter kimerítően válaszolt, majd az egyesített bizottság a javaslatot részleteiben és általánosságban is elfogadta.

Husvétra ajándékot (csokoládényulat, csibet, tojást)

„PETT” (Petrovics és fiai) csokoládégyár

fióküzleteiben vásároljunk:

Olcso árak! •BULEVARD• Rákóczi-ut 1 és Rákóczi-ut 8.
Telefon: 16-05; 24-49. Gyár és főüzlet: Teleky-utca 28 sz.

„Szent László hét ünnepi sorrendje“

A fenti címmel az Idegenforgalmi Hivatal ízléses kiállítású, színes fedőlappal ellátott könyvecskét ad ki 10.000 példányban. Ez a könyvecske tartalmazni fogja Nagyvárad rövid történelmét, a hármás jubileum mielenlétét és jelentőségét, valamint a város legnevezetesebb látványainak felsorolását. Benne lesz a könyvecskében az ünnepi hét részletes műsora, az igénybe vehető kedvezmények, a városba érkező idegenek lakásigénylésének módja, a szállodai éttermi árak, közlekedési eszközök tarifája stb. Ez a 10.000 példányban megjelenő könyvecske a megfelelő idegenforgalmi szervek útján, az ország minden városában előzetesen és ingyenesen kerül szétszórásra az érdeklődők között, ez okból kiválóan alkalmas hirdetési eszközzé is válik. A könyvecske ugyanis ismertetésszerűen fogja felsorolni városunk gazdasági életének tényezőit és így minden reklámtól mentesen, eredményesen tudja ajánlani a városunkba érkezőknek a legjobb bevásárlási forrásokat és szórakozóhelyeket. Ez a kiadvány természetesen olyan jelentős anyagi áldozatokat kíván, amit az Idegenforgalmi Hivatal a maga költségvetéséből teljesen fedezni nem tud és ezért kéri a könyvecskében szereplő vállalatokat, hogy a költségekhez a mérsékelt díj-szabás szerint járuljanak hozzá.

Ki akar 14 napig ingyen nyaralni a Balaton mellett?

Mint az előbbi számunkban már közöltük az Országos Társadalombiztosító Intézet a trianoni országrészen a fiatalok OTI biztosítottak körében nagy közkeveltségnek örvendő ingyenes gyógyüdítést az 1942. évtől kezdődően a viszártért keleti országrészre is kiterjesztette.

A 14 napos ingyenes üdületésen résztvehet minden 14—18 év közötti fiú és leány biztosított, aki az OTI-nál öregségre biztosítva van, a magánalkalmazotti munkavállalók csoportjába tartozók (Mabi-hoz, kereskedő tanulók) kivételével.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az üdületés folyó évben az alábbi idő-csoportban történik:

I. csoport május 15-től május 28-ig.
II. csoport május 30-tól június 12-ig.
III. csoport június 15-től június 29-ig.
IV. csoport június 30-tól július 13-ig.
V. csoport július 15-től július 28-ig.
VI. csoport július 30-tól augusztus 12-ig.

VII. csoport augusztus 14-től aug. 27-ig.
VIII. csoport augusztus 29-től szeptember 11-ig.
IX. csoport szeptember 12-től szeptember 25-ig.

A jelentkezetteknek a vasúti költségeit is az OTI fizeti. Az üdületés a fiúk és leányok részére külön-külön történik az alábbi helyeken:

Visegrád, Horthy-telep, Leányfalu, Máriabesenyő, Fenyvesölgy, Telkibánya, Királyhágó, Gyergyószentmiklós (Csíki kert), Balatonkenese és Balatonlelle.

Az ingyenes üdületésre vonatkozó minden felvilágosítást és a szükséges jelentkezési lapot, mint már közöltük az érdeklődők a Kerületi Pénztár I. em. 5. sz. szobájában kapják meg a délelőtti hivatalos órák alatt.

(Dr. H.)

Egészséges fogyas

Ilyenkor tavasszal mindig megújuló probléma, — különösen hölgyek között — hogy a téli kevesebb mozgás által felszedett túlsúlytól miként lehetne megszabadulni. Veszélytelen, természetes soványító kurát a Mira glaubersós gyógyvízzel kell tartani és pe-

dig 4—6 héten át, reggel éhgyomorral fogyasztandó langyos gyógyvízzel. Ez a páratlan hatású alföldi forrásvíz, orvosi tanács és ellenőrzés mellett az epe-, gyomor-, cukor-bajoknak is nélkülözhetetlen gyógyszere.

Ünnepélyes keretek között adták át dr. Thury Kálmánnak a magyar érdemrend középkeresztjét

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk már, hogy a Kormányzó ur dr. Thury Kálmánnak a nagyvárad kir. ítélőtábla ny. elnökének a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta a csillaggal. A magas kitüntetés átadása március hó 28-án, szombaton zajlott le a királyi tábla dísztermében.

A kitüntetés jelvényeit dr. vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnök, esztörtökön hozta magával Budapestről, hogy ünnepélyes keretek között adja át dr. Hlatky Endre főispánnal együttműködve a kitüntetettnek.

A híre igen sokan gyűlték össze az ítélőtáblán. A megjelentek sorában ott láttuk dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynököt, Sulyok István ny. református püspököt, vitéz Góthay Béla vezérőrnagyot, dr. Ungváry Antal kir. törvényszéki elnököt, dr. Gyöngyössi István kir. főügyészt, dr. Soós István polgármestert, dr. Paál Árpád és dr. Patkó Elemér orsz. képviselőket, dr.

Krüger Jenő ügyvédi kamarai elnököt továbbá a királyi ítélőtábla tagjait teljes számban a város, a vármegye, törvényezék, ügyészség, járásbíró, az ügyvédi kar, a Magyar Párt, a premontréi rend a református egyház számos reprezentánsát.

A kitüntetésről szóló leírat felolvasása után dr. Hlatky Endre főispán, mint a kormány képviselője, meleg szavak kíséretében adta át az érdemrendet és a csillagokat.

A főispán szavai után vitéz Moldoványi István táblaelnök üdvözölte az ünnepeltet a bírói és ügyési testület tagjai nevében.

A táblaelnök szavai után dr. Soós István polgármester méltatta dr. Thury Kálmán közéleti tevékenységét, majd dr. Krüger Jenő, az Ügyvédi Kamara elnökének üdvözlése után dr. Thury Kálmán köszönte meg végül az üdvözléseket, ezzel az ünnepség be is fejeződött.

Nagyheti istentiszteletek a nagyvárad katolikus templomokban

a várad-ujvárosi plébánián:

Virágvasárnapján délelőtt 10 órakor barkaszentelés, körmenet; passió, szentmise. Délután nagybőjti szentbeszéd 6 órakor, mondja Mellau István pápai kamarás, plébános.

Nagyszombán délután 3 órakor Jeremiás siralmi. 6 órakor keresztúti ájtatosság.

Nagyszombatán délelőtt 9 órakor nagymise. Délután 3 órakor Jeremiás siralmi.

Nagypénteken 9 órakor Passió, csontkamise, szentbeszéd. Délután 3 órakor Jeremiás siralmi. Este 6 órakor keresztúti ájtatosság.

Szombaton reggel 7 órakor Oltárszentség-kitétel. 8 órakor tűz-, húsvéti gyertya és keresztvíz szentelés. Nagymise. Este 7 órakor feltámadási körmenet.

Húsvétvasárnapján: 7 és 8 órakor kismise. 10 órakor nagymise, szentbeszéd, mondja Mellau István pápai kamarás. Fél 12 órakor szentmise, a szentbeszédet mondja dr. Tempfli István. Délután 3 órakor ünnepélyes veccsérnye.

Húsvéthétfőn ugyanaz a sorrend. 10 órakor a szentbeszédet dr. Tempfli István, fél 12 órakor Váradai István mondja.

A nagyvárad-olaszi plébánián:

Virágvasárnap fél 10 órakor barkaszentelés. Szentmise, a szentbeszédet Gálffy Sándor plébános mondja. — Este 7 órakor keresztúti ájtatosság.

Nagyszombán este fél 7 órakor Jere-

miás siralmi, utána liturgikus szentbeszéd, mondja mindhárom napon Gálffy Sándor plébános.

Nagyszombatán 9 órakor plébániai szentmise, közös áldozás. Este fél 7 órakor liturgikus szentbeszéd.

Nagypénteken reggel 9 órakor csontkamise. A szentbeszédet Szörényi Márton segédlelkész mondja. Este 7 órakor Jeremiás siralmi, liturgikus szentbeszéd, keresztúti ájtatosság.

Nagyszombaton reggel 7 órakor tűz-, húsvéti gyertya, keresztvíz szentelés és a keresztelési fogadalom megújítása. K. h. 9 órakor szentmise.

Húsvétvasárnap 7, 8, 9 órakor csendes szentmise. Fél 10 órakor ünnepélyes szentmise, szentbeszéd. Fél 12 órakor csendes szentmise. A szentbeszédet mindkét szentmisén Gálffy Sándor plébános mondja. Este fél 7 órakor ünnepélyes litánia.

Húsvéthétfőn ugyanaz a sorrend. Fél 10 órakor a szentbeszédet Kovrig Gyula, fél 12 órakor Szörényi Márton mondja.

Nagyheti szertartások a premontréi templomban:

Virágvasárnapján a nagymise előtt délelőtt fél 10 órakor barkaszentelés a rendház udvarán. Az istentisztelet sorrendje a rendes vasárnap.

Este 6 órakor keresztúti ájtatosság. Utána bevezető beszéd a nagyheti elmélkedésekhez.

Nagyhétfőn hétfőtől kezdve nagypéntekig minden reggel negyed 8 órakor elmélkedés a Szent István kápolná-

ban, amely a premontréi templom mellett van.

Nagyszombatán, nagypénteken és nagyszombaton az istentisztelet reggel 8 órakor kezdődik. Nagypénteken délután 2-től 3-ig elmélkedés Krisztus hét szaváról és este fél 7 órakor szentkeresztúti ájtatosság.

Nagyszombaton fél 5 órakor feltámadási ájtatosság.

Húsvétvasárnapján és másodnapján az istentiszteletet rendje a vasárnap, vagyis 7, 8, fél 10 és fél 11 órakor szentmise. Fél 10-kor az ünnepélyes nagymise és szentbeszéd.

Vasárnap és hétfőn este fél 7 órakor litánia és szentbeszéd.

Az elmélkedéseket és a szentbeszédet Szilágyi M. Dózsa perjel tartja.

Fehérvásárnapon a Rend visezállításának emlékére szentségimádás, reggel 7 órától este fél 8-ig.

Nagyheti szertartások

a Kapucinusok templomában

Hétfőn 6 és 7 órakor csendes szentmise.

Kedden 6 órakor: csendes szentmise 7 órakor ünnepélyes szentmise Szent Antal tiszteletére.

Szerdán 6 és 7 órakor: Csendes szentmise.

Nagyszombatán: 9 órakor ünnepélyes szentmise és közös szentáldozás. Nagypénteken: 9 órakor kereszttelepítés, csontkamise, szentbeszéd.

Nagyszombaton: 8 órakor tűzszentelés, gyertyaáldás, 9 órakor ünnepélyes szentmise, D. u. fél 7 órakor feltámadási szertartás.

Húsvétvasárnap és húsvéthétfőn: D. e. 7 órakor csendes szentmise, rövid szentbeszéd, délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise, szentbeszéd. Délután 6 órakor szentséges litánia.

A Lisieuxi Kis Teréz plébánia templomban

Virágvasárnap. Reggel 8 órakor csendes szentmise, 10 órakor nagymise, evangéliumkor Passió, éneklő a templom vegyeskara, karnagy Füstös Gyula kántor.

Nagyszombat. Délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmi.

Nagyszombat. Reggel 9 órakor ünnepélyes nagymise, utána oltárfosztás. Délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmi.

Nagypéntek. Reggel 9 órakor csontkamise, Passió, keresztcsokolás, az Oltárszentség elhelyezése a szentsírban, majd szentbeszéd, tartja dr. Tombory Béla plébános. Délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmi. Este 7 órakor szentségbetétel.

Nagyszombat. Reggel 7 órakor szentségkitétel, utána tűzszentelés, keresztvízszentelés, 9 órakor nagymise. Este 7 órakor feltámadási körmenet.

Húsvétvasárnap. Reggel 7 órától ételtisztelet. 8 órakor csendes mise, 10 órakor ünnepélyes nagymise, evangéliumkor szentbeszédet mond dr. Tombory Béla plébános. Délután 3 órakor veccsérnye.

Húsvéthétfő. Reggel 8 órakor csendes mise, 10 órakor nagymise, evangéliumkor szentbeszédet mond dr. Tombory Béla plébános. Délután 3 órakor veccsérnye.

(A még hátralevő katolikus és a református templomok ünnepi istentiszteleteinek sorrendjét következő számban hozzuk.)

**Olvassa és terjessze
a Magyar Lapokat**

Az új Franciaország, amely nem tud megszületni

Írta: Csiszár Béla

1

Két újsághírből.
Vichyben valószínűnek tartják, hogy a riomi pert felbeszakítják és nem folytatják tovább. (1942. március 23.)

Franciaország és az Egyesült Államok között megegyezés jött létre a nyugati féltekén lévő francia birtokok amerikai ellenőrzése tárgyában. (1942. március 21.)

Azok a hatalmas aranyú előkészületek, amelyek a tengely országaiban folynak a páratlan aranyú tavaszi offenzíva előtt, továbbá a több ezer kilométeres szovjetfront északi és déli szárnyán lévő államok viszonyainak tisztázására irányuló diplomáciai utazások és tárgyalások nem tudják háttérbe szorítani azt a még ma is izgalmas és érdekes kérdést: Milyen politikát követ hat Franciaország, hová áll, merre vezet az út? Pétaín kormányának irányítása alatt? Csakugyan olyan kétértelmű-e politikája, amelyet az események feltételeznek, amelyet Pétaín és kormányának diplomáciai művészetével végezvitt cselekedetei mutatnak a világ szemében? Csakugyan szükséges van-e Vichynek e habozó, illetve már nem is habozó, hanem nagyon is nyílt politika követésére? Vagy pedig csak a felszín felett látszik ilyen illojálisnak ez a politika Németországgal, a győzővel szemben, de a felszín alatt ügyes taktika folyik az Egyesült Államok és az angol politika szemének elkendőzésére s a legjobb viszony van Vichy és Berlin között s csak a látszat mutatja azt, mintha Vichy Washingtonhoz közelednék?

Annyi bizonyos, hogy német részről kevés megróvó szót hallunk a francia politika fordulatai és kanyarjai tekintetében, ami azonban nem jelenti szükségképpen a diplomáciai összejáratot és a beletörődést, hanem csak azt, hogy német körökben már annyiszor felemelték szavukat a francia politika vezetés ellen, hogy most már céltalannak látnak minden kísérletet a vichy-i öregek politikájának megváltoztatására. Azt nem hisszük el, hogy Franciaország kormánya nyíltan vagy kendőzötten is ellenpolitikát követ Berlinnel szemben, hiszen sorsa, élelmezési és gazdasági helyzete még igen nagy mértékben legyőzőjétől függ. De azt se hisszük, hogy csak látszat volna az amerikai kormánnyal való egyetértése s csak porhintés az amerikai elvek és szándékok lojális tiszteletbentartása. A francia viszonyt Berlinnel és főként Washington-

nal ez a szó határozza meg: háború. Igen, háború, azaz az ország nagyrésze megszállás alatt áll s ennél még fontosabb, hogy az angol blokádnál, illetve a tengereken dúló háború következtében a francia anyaország élelmezési helyzete nagyon rossz, kénytelen tehát olyan koldus szerepét játszania, aki minden oldallal jónban igyekszik lenni s az államizsnát némi ellenszolgáltatásért egyik oldalról sem utasíthatja el. Lehetséges, hogy a francia politika furcsa fordulatai a „kenyér” jegyében játszódnak le, azonkívül presztízs-észemponatok is közrejátszhatnak, azaz a legyőzött különös szeméremből önállónak akar látszani akkor, amikor ez az önállóság, szabadság és függetlenség éppen nincs meg.

Nem szabad elfelejteni a francia politika vizsgálatánál azt sem, hogy az USA az elmúlt hetekben azzal zavarolta Franciaországot, hogy nem szállít neki többé élelmiszert Északafrikán keresztül, ha nem tisztázza viszonyát az angol-szász tengelyhez. Szakítást is követeltek tőle, de azután, nehogy túlfeszítsék a húrt, megelégedtek bizonyos biztosítékokkal: így azzal, hogy Amerika ellen-

öröket és járőröket tarthasson a Dél-amerikától északra és északkeletre eső francia gyarmathirtokokon, így Martiniqne-on is. Washington ugyanis azzal gyanúsította a franciákat, hogy a Karibi-tengeren és a Kisantillák körül tevékenykedő német tengeralattjárók a francia szigeteken kapnak olaj és egyéb utánpótlást, a küzdelem után oda futnak be és onnan indulnak azután az éj leple alatt (a legtöbb hajót éjszaka süllyesztik el a német U-hajók!) újabb támadásra. Franciaország biztosítékot nyújtott, de ezeket az amerikaiak nem fogadták el, csak az ellenőrző közegek kiküldésének megengedése után határozták el ismét, hogy folytatják élelmiszerszállításaikat a nehéz sorsban lévő Franciaországnak.

Valószínű, hogy maguk a németek is azért nem gördítettek semmi néven nevezendő akadályt ez elé a megegyezés elé, mivel egyáltalán nincs szükségük a francia támaszpontokra, hiszen utánpótlásról egészen más módon (és egészen csodálatos és pompás módon!) gondoskodnak. Viszont nem akarják megátalni, hogy Franciaország és Észak-

afrika hozzájuthasson a gyér amerikai szállítmányokhoz, feltéve, ha ezeket tengeralattjárók útjában el nem süllyesztik.

2

Vannak azonban jelek, amelyekből nyilvánvaló, hogy Vichy mégis makacsel és konokul maga akarja meghatározni politikájának útirányát és bármennyire intük is Berlinből kötelességeire, érthetetlenül megmakacsolja magát. Ilyen jel például a riomi pör.

Riomban már öt hete folyik ez a furcsa politikai pör, amelyben a bíróság azt szeretné kideríteni, hogy mi volt a franciák által viselt háború elvesztésének igazi oka. Kutatják, az-e, hogy a francia kormány elhanyagolta kötelességeit és bűnös mulasztásokat követett el, nem ismerte fel az idők szavát és vétkez módon nem törődött a hadsereg szükségleteinek kielégítésével, vagy pedig, hogy a hadsereg nem volt méltó feladatához és kiesínyes, szűklátókörű emberek kezében elcsúszkált a hadsereg igazi átütő ereje? Öt hete folyik ez a hangos csinadrattával beharangozott politikai színijáték s még mindig csak annál a kérdésnél időznek, hogy vajjon miért *vesztették el* a háborút? Azt már eddig is tudtuk, hogy Franciaországban a háború előtti években gyatrán haladt a felfegyverzés munkája, a kiképzés, a katonanyag előkészítése a várható mérkőzésre vontatottan és kedvetlenül folyt s míg egyre vevesebben folyt a német birodalom ellen az izgatás és a nagy hallali a háború megindítására, annak kitérésétől mégis ösztönösen mindenki félt, mert előre látta a nagy katasztrófát, amely kikerülhetetlenül bekövetkezik. Ezt egész Európa jól látta, tehát a per megindítása előtt is körülbelül tisztában volt mindenki azzal, hogy miért vesztette el a demokráta-népfrontos Franciaország a háborút. Most mégis végeérhetetlen tanuvalomások folynak, amelyekből egyöntetűen az a kép kerekedik ki: a hadianyag silány és kevés volt, a kiképzés gyatra, a csapatok szelleme és harci kedve rendkívül rossz. Épületes leplezéseket hallunk miniszterelnökökről, akik nem tudták, mi folyik és miért folyik kormányukban, hadügyminiszterekről, akik szabotálták a vezérkarral és a legfelső haditanáccsal való érintkezést, fogalmuk sem volt, mi kell a hadseregnek, egyáltalán nem konyítottak a modern háborúhoz, vezérkari főnökökről, akik roppant büszkéek voltak, mint Gamelin is, polgári erényekre, tudós katonavoltokra, s ha rosszul mentek a dolgok, hamar megírták lemondó levelüket. (Gamelin háromszor írta meg), de egyszer se tették póstára, amikor pedig kitört a háború és közeledett a katasztrófa, egyszerre elvesztették a fejüket. A riomi per során egymásután olvassák rá egymás fejére a vádlottak, hogy mit kellett volna tenni, (ezt főleg a csatávesztett tábornokok hangoztatják!) vagy pedig dicsérik magukat, mint Dadiier és Blum, ez a két katasztrófa-politikus is.

Riomban egy bukott Franciaország vétkes vezetői próbálják hasztalanul tisztára mosni magukat egy háboruszkodó világ néma megvetése közepette. A látvány éppenséggel nem európai és francia látvány, különösen elítéli azonban Németország, amely joggal azt szeretné látni, hogy a riomi bűnösöket felelősségre vonják azért: miért indítottak háborút a birodalom ellen, amikor ez ösztönösen békejobbját kínálta és észszerű javaslatok egész seregét terjesztette elő éveken keresztül Párizsnak. De hiába emelte fel e furcsa tárgyalásvezetés ellen szavát a német közvélemény

Példaadást várunk!

A város különböző egyesületei, a különböző foglalkozási ágak, szervezetek, érdekképviseletek felhívásokat bocsátottak ki a polgármesteri szótár nyomán, amelyekben elsősorban nemzeti és szociális kötelezettségeikre figyelmeztetik őket. A Magyar Norma eredményes működésének anyagi megalapozásáról van szó. Arról, hogy a tehetősek önkéntes megajánlással lehetővé tegyék a nagyváradi nyomor és szegénység intézményes kiküszöbölését.

„Nem tűrhetjük, hogy magyar testvéreink nyomorogjanak és éhezzenek, míg mások bőségben élnek” — hangzott a polgármester felhívásának egyik mondata. Valóban nem tűrhet ez soha, de háborús időben kétszeresen sem. Ennek az égető kérdésnek a megoldása ma minden egyéb kötelességnél tulmenően háborús feladat, a nemzet becsületének legegységibb kérdése.

Felhívásokban tehát nincs hiány. Minden felhívás helyesen látja és itéli meg a helyzetet. Minden felhívás utal a legmesszebbmenő áldozat vállalásának szükségességére. Minden felhívás egyetért abban, hogy történelmi harcunk pillanatában itthon is háborút viselünk és a belső frontnak egyik legveszélyesebb szakasza éppen a szegénykérdés gyökeres megoldása. Tagadhatatlan, hogy felbúzdulás, együttérzés követi ezeket a felhívásokat. Mindenki egyetért abban, hogy önkéntes áldozatot kell vállalni. Nagyönkéntes kívánatos lenne tehát, hogy a megajánlások kezdeténél fényesen világoskodó példák álljanak a közvélemény előtt. Olyan példák, amelyek hősies mértékben mutatják be az áldozatkésztséget. Olyan példák, amelyek megnyugtatóan a szociális igazságokra éhes és szomjas embereket.

Hogy milyen példát várunk? Erre az egyházi törvények megállapításai-

val felelünk. Ezek szerint valakinek lehet a megélhetéshez, a tisztességes megélhetéshez elegendő jövedelme, vagy ezen felül több, kevesebb feleslege.

Mit várjunk attól, akinek a mindennapi kenyere éppen hogy meg van? Ha ilyen ajánl fel néhány fillért, annak a cselekedete hősies példa. A tisztességes megélhetésből már jóval többet kell felajánlani, mert a szűkre szabott kenyérből vágják le. De mit szólunk azokról, akiknek feleslegük van még úgy is, ha magasabb életszínvonalukat számításba vesszük? Ezeknek a felajánlását nem lehet 5—10—20 pengő látszat szerinti nagysággal megmérni. Amikor valakinek megélhetése, tisztességes ellátása, magasabb életszínvonal biztosítva van, akkor a felesleg nagysága szabja meg szociális kötelességét.

Csak egy példát: egy többszörös igazgatósági tagnak legalább egyik tagságát kell felajánlani. Igaz, hogy még akkor sem hősies példa, de legalább arányos. A megélhetésből elszakított fillérek ugyanis többet jelentenek, mint a feleslegből odavetett tízpengők.

Nem mi állítottuk fel ezt az összehasonlítást. Krisztustól ered. Aki az adakozó szegény özvegy filléreit többre értékelte a gazdag képmutató aranyainál.

Várjuk tehát a felesleges önkéntes özlönését a Magyar Norma pénztárába. Azt már tudjuk, hogy a kisemberek most is, mint annyi más esetben, megteszik a magukét. Ez azonban nem elég. A feleslegekre van szükség. Hajlandók vagyunk ezért a feleslegek felajánlását hősies példának tekinteni, csak induljanak meg. Elismérjük, hogy hősies cselekedet a kapzsóság ördögével szembeállni, csak lássuk már a felemelő példákat.

Felvételeit
leegyszerűsítve
kidolgozza

PECSY

Rákóczi-ut 6 sz.
Keresztény cég!

ADJON ISTEN!

sok szerencsét az **április 9-én** kezdődő **osztály-sorsjáték** huzásaihoz.

Tetszése szerint vehet:

nyolcadot 3.50 P-ért
negyedet 7.— P-ért
felet 14.— P-ért
egészet 28.— P-ért.

és a német sajtó, sőt legutóbb Hitler kanoellár is, Vichy és Riom állhatatosan ragaszkodik a maga kitűzött elvéhez és nem akarja feltenni a kérdést a vádlottaknak, hogy miért lökték félre 1939 szeptember 1-én Németország baráti jobbját. Inkább elhalasztják, elnapolják, sőt teljesen megszüntetik a pert, de nem hajlandók deferálni a megnyilvánult kívánságoknak. Mi más ez, mint szabotázs a német óhajnak?

3

A másik jel, ami szintén a francia őszinteség ellen bizonyít, az, hogy Göring marsall ismeretes látogatása óta nem mozdult el jelentősebb fokban a vichy-i politika az új Európa felé. Lehet, hogy Franciaország is új Európát akar, de egészen bizonyosan új Franciaországot, ám ez az új állam nem tud megszületni.

Sokat beszélnek Vichyben erről az új Franciaországról, a lapok ismételt rámutatnak, hogyan és mint születik meg, mik lesznek eredendő törvényei és szokásai és milyenek nem szabad majd lennie. De ezt az új országot még körvonalában sem lehet látni egyelőre. Mert a Pétain által körvonalozott alkotmányterv olyan homályos valami, olyan kevésbé mutatja az ország beilleszkedését az új Európába, hogy szinte egyenlő a semmivel. Tettek és nem szavak kellene Vichy részéről, mert a szavak nem nyomnak semmit a latban, különösen akkor, amikor ezzel homlokegyenest ellenkező cselekedetek látnak napvilágot. Jellemző volt ebből a szempontból a párizskörnyéki bombázások vichy-i utórezdülései. A francia kormány egy patétikus kiáltványon és rádiónyilatkozaton kívül egyáltalán nem sietett a felháborodással megbélyegezni a gaztettet. Rábita ezt a párizsi sajtóra. Sőt, Pétain tüntetően vidéki birtokára utazott — pihenni, amikor demarst kellett volna intézni Nagybritanniához és hevesen tiltakozni Washingtonban.

Ismét az a — nem tehetünk róla, de ez a véleményünk — kétkulacos politika mutatkozott meg itt is, amely már eddig is oly sokat rontott a francia-német viszonyon s amelyen Franciaország jelenlegi vezetői egyezzer komolyan rajta-vevethetnek. De akkor már nem segít majd se az USA, se Nagybritannia...

SUBASH CHANDRA BOSE, INDIA JÖVŐ EMBERE

Irta: Dr Abdur Rauf Malik

A csendesóceáni katonai helyzet legújabb eseményei Indiát ismét a világ érdeklődésének középpontjába állították Nagybritannia távolkeleti katonai erejének megrendülése az indiai szabadságtörekvéseknek újból tápot adott és mint a világsajtó hírt adott róla, a megalkuvásellenes indiai nacionalizmus száműzött vezére, Subash Chandra Bose elérkezettnek látta az időt, hogy ismét kigöngyölje India függetlenségi harcának zászlaját.

Subash Chandra Bose bengál származású és ez magában véve is elégséges, hogy egyéniségére és politikai célkitűzéseire magyarázatot adjon. Bengália az az indiai tartomány, mely elsőnek ismerkedett meg az angol uralommal és így érthető, hogy Indiában a bengálok Anglia legrégebb és egyben legelkeseredettebb ellenségei. Tilaknak, aki az angoloknak erőszakal való küzvéését hirdette, a bengálok voltak a legodaadóbb és legrettenhetlenebb hívei. Míg Gandhi az erőszaktól való tartózkodást ajánlotta és minden fegyveres fellépést elítélte, a bengál ifjúság, fiatalemberek és fiatal leányok egyaránt, 1905-től 1925-ig minden terrort dacolva, állandó bombatámadásokkal és szüntelen guerillaharcokkal igyekezett az angol elnyomópolitika funkcionáriusait jobb belátásra bírni.

Ennek a politikának

módszereivel Bose-nek is bő alkalma volt megismerkedni. A fiatal ügyvéd életének számos évét töltötte különböző angol börtönökben és hosszú ideig száműzve volt Indiából. Megalkuvást nem ismerő egyénisége már kora ifjúságától kezdve a bengál ifjúság elismert vezérévé avatta, személyiségének varázsa és tehetsége pedig külföldön is sok barátot szerzett neki — szívélyes kapcsolatban áll például de Valerával és az ir köztársasági párt más vezető egyéniségeivel! — az angoloknak tehát minden okuk meg volt arra, hogy gyanakvással figyeljék működését.

Régi politikai multja ellenére azonban csak 1937-ben került először az egyetemes indiai függetlenségi mozgalom első vezetőegyeniségei közé, mikor az indiai nemzeti kongresszus elnökévé választották. Első kongresszusi beszéde határozottságával és szuggesztív erejével az indiai nacionalista mozgalom történetében új korszakot nyitott meg és a bal-szárny általánosan elismert fejevé tette.

Bengál származásának megfelelően Bose nem hisz a félrendszerben és kompromisszumokban, hanem azt az álláspontot képviseli, hogy Angliának Indiáról minden tennitartás nélkül le kell mondania. Gandhival ellentétben a passzív ellenállás célszerűségét legfeljebb, mint időleges esz-

közt ismeri el és sohasem titkolta vágyát, hogy ha az idő megérkezik erre, erős ökölrel sujtson le az indiai függetlenség ellenségeire.

Bose politikája

tehát gyökeres ellentétben áll a Mahatma vagy Pandit Jawaharlal Nehru alapelméletével. Bár úgyszólván teljesen lehetetlen ennek a három indiai vezéraloknak politikáját a modern európai gondolkozásmód kereteibe szorítani, nem járunk messze az igazságtól, ha Gandhit a régi indiai vallási és politikai gondolkozás megtestesítőjeként jellemezzük, Jawaharlal Nehruban a vérbeli szocialistát látjuk, Bose lényegét pedig a nacionalizmusban jelöljük meg. Am természetesen Bose nacionalizmusa sem fedti teljesen a nacionalizmus középeurópai fogalmát. Azokat a tömegeket, melyek Bose-ra esküsznek, nemcsak nemzeti, hanem egyben vallási fanatizmus is őrzi és így önként értendő leg Bose nacionalizmusából is nagy szerepet játszik a vallás.

Ez a vallásos nacionalizmus mindenestre harcos nacionalizmus is egyben és ugyanaz a türelmellenség fiúti, mint akár a középkori vallásbőrűkat. Ha Bose eddig nem lépett karddal a porondra, tartózkodását csak politikai okosság vezette, mely a kedvező alkalomra várt, ennek az alkalomnak érzését pedig Bose már régóta feszült érdeklődéssel figyelte. Éleslátására jellemző, hogy már 1939-ben felismerte, hogy a brit presztizs megrendült és egy népgyűlésen

mondott beszédében nem is késett a végső következtetés levonásával:

„A politikai öngyilkossággal lenne egyértelmű, ha a pillanatnyi alkalmat elhalasztanók és nemzeti követeleinket nem csikarnók ki a brit államtól”.

Ugyanezen alkalommal tételének megindokolására az európai politikai helyzetet a következő szavakban foglalta össze: „Anglia sohasem volt olyan gyenge, mint most, mi pedig sohasem voltunk erősebbek, mint ebben a pillanatban. London már nem középpontja a nemzetközi politikának, a világ Róma és Berlin felé tekint. A széles tömegek, melyek kívül maradtak a kongresszuson, öntudatra ébredtek. Ha ma elhatározzuk, hogy nemzeti követeléseinkkel a brit kormány elé lépünk és újra felvesszük a harcot, Anglia nagyon nehéz helyzettel fogja magát szemben találni”.

Nos, ha az angol kormányzat már ckkor is tulságosan veszélyesnek ítélte Bose mozgalmát, ez a mozgalom most, amikor a világ már nemcsak Róma és Berlin felé tekint, hanem Tokió is a nemzetközi érdeklődés fókuszába lépett, Anglia távolkeleti hatalmi pozícióinak utolsó maradványait is a végveszélybe sodorhatja. Japán India kapujában: az angol hatalom végzetes gyengülése, melyet Bose már 1939-ben meglátott, most olyan tény, melyre az iskolázatlan tömegek figyelmét sem kell külön felhívni.

Az újból kibontott harci zászló alatt ez alkalommal milliók fognak felsorakozni. (MN).

Aranytól a munkáig

Litzmanstadtban zsidók dolgoznak a német hadi-anvagóvárakban

Lodzban, a most Litzmanstadt nevet viselő lengyel nagyipari városból érkezett a napokban haza egy hadviselt katonára, aki tanulságos dolgokat beszélt nekünk azokról az intézkedésekről, amelyekkel a németek a főkörmányosság területén a zsidók helyzetét szabályozták.

A 600 ezer lakosú városban mintegy 240 ezer zsidó él, akiket szigorúan elzárt gettóba különítették a németek. Ebben a gettóban teljes önkormányzatot biztosítottak nekik. A zsidók maguk látják el a közigazgatás és a rendfenntartás teendőit, természetesen nekik, zsidó közösségi alapon, kell megoldaniuk a közéletmezés feladatait is.

A gettóba összezúfolt 240 ezer zsidó számára hamar gyökeres megoldásokat követeltek ezek a feladatok. A német közéletmezés szervei ellátták a gettót is, de csak megfelelő szolgáltatás ellenében. Előkerültek először az eldugott márkák. Ezek felemésződése után a holland forintokra került a sor, aztán rendre jöttek a mérhetetlen mennyiségű dollárok és angol fontok, amiket a zsidó iparmágusok határtalan kapzsisággal halmoztak fel az utolsó évtizedekben s a háborus események gyors zajlása miatt nem tudták már elmenekíteni. De kiapadtak ezek a roppant vagyonok is: 240 ezer zsidó táplálásának kényszerhelyzetében. Akkor az aranyakat, ékszereket, drágaköveket adták elő a gettó gazdái, hogy kenyeret vásá-

roljanak fajtestvéreiknek. Végre mind kiürültek a ládafiák, a kincses szekrények, az ékszerdobozok s akkor elértek a gettó zsidói ahhoz a belátáshoz, hogy munkateljesítést kell felajánlaniok. A németek tudomásul vették ezt is s most már a legtermészetesebb ellenszolgáltatásért, munkáért adtak kenyeret.

Lodz gettójának 240 ezer zsidója tehát aranya fogytán megtért a munkához s a nagy iparváros hadiüzemeiben most már munkára kényszerült zsidó kezek is tevékenykednek a zsidó bolezvizmus és liberálizmus ellen diadalmasan küzdő német hadsereg ellátásában.

Merényletkíséletr Marcel Deat, francia képviselő ellen

Párizsból jelentik: (NTI.) Marcell Deat képviselő ellen, amikor csütörtökön egy színházban beszédet mondott, merényletet követtek el. A bomba a képviselő mellényéről visszapatlant és a földre esett. Deat ártalmatlanná tette a pokolgépet és folytatta beszédét. Hangoztatta, hogy ilyen módszerekkel nem lehet őt eltéríteni kitűzött céljától. (MTI.)

HARMONIUM és ZONGORA

vásárlás előtt keresse fel bizalommal

JURÁSZIK zongora, orgona és harmonium

készítő üzemét. Saspalota, I. em. «Hangya» előtti lépcső feljára. Hangolási és javítási garancia mellett elsőrangú kivitelben, szakemberrel végzi, magas állami kiünietésekkel. országosan elismert.

Telefon: Manuál: 80.

NB-

RUHAFESTŐ-VEGYTISZTÍTÓ

Neve új — Szakértelme a régi

Nagyvárad Bérfestőde ezeltt IVO

Hitler Adolf-u. 1. - Hitler Adolf-u. 40. (Tel. 10-53). - Hlatky Endre-u. 6. (Tel. 10-54).

Pekár Nándor:

Anglia eljátszotta világbirodalmi szerepét

Könnyhullatás nélkül áll Európa az angol világbirodalom sirjánál

Szemünk láttára omlik össze egy közel 300 éves birodalom. A brit nép sorsa beteljesedett. Mint minden nagy nép összeomlásaakor, itt is felmerül a kérdés: mi okozta ezt a kikerülhetetlen sorsát az angol világimpériumnak?

Egy nép és birodalom értékét felbecsülhetjük úgy, hogy alapul vesszük az időt: mettől-meddig tudta világhatalmi súlyát, nemzetközi tekintélyét megtartani. Bele ne essünk azonban abba a tévedésbe, hogy a megfutott hatalmi pályát a komoly hivatásteljesítéssel azonosítsuk.

Lehet egy birodalom értékét aszerint is elbírálni, az időtartamra való tekintet nélkül, hogy teljesített-e maradandó hivatást avagy sem. Felvetődik itt Nagy Sándor birodalmának szoros összefüggése a hellenizmussal. Általában a tartalom nélküli, üstököszerű birodalmak omlanak össze leghamarább, mivel a vezér személyén kívül nincs más összefogó erejük. Példák rá: Attila, Dzsingisz-kán, Timur-Lenk birodalmi.

Angliának 300 éves hatalmi pozíciójának megtartásában óriási szerepe is volt. Nem volt legyőzhetetlen, komoly vetélytársa. A „Grand Armada” pusztulása után kisebb gyarmatosító riválisaival hamar elbánt. Portugália és Hollandia tanácsosabbnak látták meghuzódni a brit orozslán árnyékában. Franciaország csak a „napkirály” idejében volt erős ellenfél. A XV. és XVI. századok Franciaországa már kevésbé zavarta az angol hódításokat.

Mint fentebb már kifejtettük: minden nép és birodalom történelmi értékét és nagyságát a jól betöltött hivatás adja meg. Nézzük tehát a brit Birodalomnak mi volt, illetve mi lett volna történelmi hivatása, ha tökéletesen betöltötte volna. Anglia a fehér faj fölényével indult neki, hogy a világ színes népeit dúsgazdag országaikkal együtt uralma alá hajtassa. Jelszó volt kifelé: a keresztény civilizáció elterjesztése a földkerekségen. Feltétlenül kellett valami színes máz a rabszolgakereskedelem, kalózkodás és egyéb üzelmek befedésére. A fenti jelszó erre kiválóan alkalmasnak bizonyult.

Kanada

A brit nép Észak-Amerikában kezdte hódításait. Kezdetben otthon elszegényedett, vagy vallásos meggyőződésük miatt üldözött angol, ír, német elemek ütöttek itt tanyát, miközben állandóan harcolniok kellett a hazájukat, ősi földjüket elszántan védő indiánokkal. A kanadai részen a franciák gyarmatosítottak. Nagy volt a hely, mégis hamar összeveszett a két nagy európai nép. Az angolok győztek s így Észak-Amerika leggazdagabb része kezükbe jutott. Az a civilizáció, amit itt ez az elég kevert európai nép teremtett: kissé barbáros, felszínes, gyermekes utánzata volt az otthoninak. Ezek a jelzők sok tekintetben ma is jellemzők Amerikára. Hódító

éhségükben az őslakókat semmibe sem vették. Pusztították őket, ahol érték, mint a bölényeket, vagy a prairie-farkasokat. Adams, az Unió egyik történetírója nyíltan bevallja, hogy ahol románfajú népek: franciák, spanyolok, portugálok telepedtek le, ott nemcsak a pusztaságokat törték fel és vetették be, hanem megkezdődött nyomban a vad indián törzsek térítése is. Nemesak új hazájukat, hanem az indiánok lelkét is európaivá akarták formálni. Ellentétben az angolszások: először rabszolgának használták az elfogott indiánokat, s miután erre alkalmatlanoknak bizonyultak, a legszűgyenteljesebb eszközökhöz folyamodtak: felújították az újkori rabszolgakereskedelmet. Megindultak újra a szörnyű galyák és vitorlások, hogy

Afrika partjairól ezrével szállítsák az új világba az erős fizikumú szudáni négeket.

India

Anglia bázisa, gazdagságának tárháza: a kincses India: Majdnem 200 éve annak, hogy e mesés földrésznek Anglia a birtokába jutott. Vizsgáljuk meg, hogy ezalatt a hosszú idő alatt, midőn a brit polgárok alaposan meggazdagodtak India javaiból, mit kapott cserébe az a 400 millió türelmes ember; miként teljesítette itt Británia az általa hirdett civilizációs küldetést.

India társadalmi keresztmetszetét számtalan kaszt képezi. Lényegében azonban a legnagyobb szélsőségek között vajudik ez a hatalmas nép. Felül a tár-

sadalmi felhők felett a mérhetetlen gazdagságú maharadszák; középen az angolokkal versenyt szípolozó papi és kereskedői kasztok, legalul pedig a hihetetlen nélkülözéseknek kitett százmilliók; ezek között az állatnál is megalázóbb sorban tengődő páriák. Anglia 200 éves itteni uralma alatt India jelkülete alig változott. Kétségtelen, hogy gazdasági téren a hódítók nagyot lendítettek rajta, bár ebből a szegény indus millióknak édes-kevés hasznuk volt. Elynomatásuk talán még súlyosabb lett, mert nemcsak honfitársaik kasztgyűlölete nehezedett vállaikra, hanem egy betolakodó, leplezetlen nyíltsággal kizsákmányoló idegen hatalom fegyveres terrorja is. Ezalatt a hosszú korszak alatt, ha Anglia igazán teljesítette volna civilizációs hivatását, pl. a keresztény missziók messzemenő támogatásával, úgy ma nem néhány millió keresztény volna keleti birodalmukban, hanem legalább annyi, mint mohamedán: 60-70 millió. Kufárlelkű angolok cinikus mosolya kísérte gyakran a misszióok hihetetlen erőfeszítéseit. Pedig ezek az európai kultúra hősei lelki síkon megtették azt,

A hindu nép nem hisz többé a szövetségeseik győzelmében

Nem Anglia és szövetségesei, hanem a háromhatalmi egyezmény államai határozzák majd meg a béketárgyalások alakulását. Az indiai nemzeti tanács rádiószózata

Bangkokból jelentik (MTI.) A Német Távíratí Iroda jelenti: Cripps pénteken délután találkozott Gandhival.

Amszterdamból jelentik (MTI.) A Német Távíratí Iroda jelenti: Új-Delhiből jelentik, hogy a Gandhi és Cripps közötti tárgyalás után Gandhi nem adott nyilatkozatot a megbeszélés tartalmáról.

Bangkokból jelentik: (NTI.) Az indiai nemzeti tanács rádiónyilatkozatában foglalkozott azokkal a híresztelésekkel, amelyek szerint Cripps az angol kormánynak olyan tervét ismertette az indiai vezetőkkel, amelynek értelmében India alkotmányjogi függetlenséget kap és mint független állam résztvenne a béketárgyalásokban. A tanács ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatban a következőket jelentette ki: Minden hindu tudja, hogy a Lon-

donból javasolt indiai központi kormányzat, valamint a tartományi kormányzat nem rendelkezne igazi függetlenséggel mindaddig, amíg Indiában marad az angol megszálló hadsereg és ott tartózkodnak a London által kinevezett tisztviselők. Az angol tervek értelmében a katonai közigazgatás és a külpolitika továbbra is angol monopólium maradna. Ami azt a javaslatot illeti, hogy India résztvesz a béketárgyalásokban a hindu nép nagyon jól tudja, hogy mit érnek az angol ígéretek.

A hindu nép többé nem hisz a szövetségeseik győzelmében.

Nem Anglia és szövetségesei, hanem a háromhatalmi egyezmény államai határozzák meg az eljövendő béketárgyalások alakulását. (MTI.)

a tárgyalásokba, amelyeket Cripps a hinduokkal folytatott. Újdelhiben úgy tudják, hogy az angolok javaslata így szól:

India a háboru után a lehető leg-rövidebb időn belül dominiumi státust kap. Cripps elfogadja azt az indiai javaslatot, amely alkotmányozó gyűlés összehívását indítványozza, valamint elfogadja azt a javaslatot, amely szerint Indiában a teljhatalmat a végrehajtó tanács tagjaira ruházzák. A tanács tagok azonban felelősséggel tartoznak a koronának. (MTI.)

100 ezer malájföldi hindu csatlakozott eddig az indiai függetlenségi mozgalomhoz

Tokióból jelentik: (NTI.) Az indonéziai fajmozgalom vezérét a japán csapatok javai előretörésük során kiszabadították fogságából, ami indonéziai körökben nagy örömet keltett.

Bangkokból jelentik: (NTI.) Az indiai függetlenségi mozgalom bangkoki főtitkára nyilatkozatában utal arra, hogy eddig Malájföldön több mint 100.000 hindu csatlakozott a mozgalomhoz. (MTI.)

Nankingból jelentik (MTI.) A Német Távíratí Iroda jelenti: Az Andaman szigeteken 30 angol tiszt és 3000 hindu katona megadta magát a japánoknak.

„India egyetlen ellensége a brit imperializmus. Az utolsó angol is nyomban hagyja el Indiát!”

Berlinből jelentik: (NTI.) Bose indiai nacionalista vezér nyílt levélben fordult az Indiában tartózkodó Crippshez, melyben hangsúlyozta, hogy India egyetlen ellensége a brit imperializmus. A háromhatalmi egyezmény aláíró hatalmai megértéssel viseltetnek India népe és szabadsága iránt. Kéri, hogy Anglia ne használja fel Indiát haditámaszpontul és szüntesse meg az ország kihasználását. Til-

takozik az ellen, hogy Anglia a felégetés politikáját Indiában alkalmazza. Anglia tegye magáévá a japán jelmondatát: Indiát az indiaiaknak! Az utolsó angol is nyomban hagyja el Indiát. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) Az *Aftonbladet* washingtoni jelentése szerint Amerikában azon a nézeten vannak, hogy az Egyesült Államok kormánya be fog kapcsolódni azokba

amit anyagi támogatás sikkján ezek a „keresztények“ közönyösen elmulasztottak. Anglia elérte, amit valójában akart: a távolkeleti földrészek dús kincsét bekapcsolta a világgazdaságba. Azonban ennek a célnak elérésénél nem volt komoly tekintettel arra, hogy ilyen óriási emberitomeget igazán csak úgy lehet megtartani uralma alatt, ha lelkehez ferközik: ha lelkivilágát, gondolkodását is beállítja az európai, a keresztény kultúrához. Pedig ez a tevékenység politikailag is szerencsés lett volna, hiszen egy nagytömegű keresztény indus és maláj egyensúlyt tudott volna tartani az ősi vallásokkal szemben: átidalta volna azt a több évezredes szakadékot, ami Európa és Ázsia között, sajnos, még ma is fennáll. Nem volna annyira idegen a fehérnek a színes fajú és ezeknek pedig a fehér ember, ha megvolna a lelki, a kulturális kapcsolat. Mindezekre az anyagias britek nem fektettek súlyt, mert a nagytömegű mohamedánuság és a kibérelt párszik kitűnően akadályozták India lelki egységeülését. Anglia sunyi helyeslése közben, Anglia mindenütt megelégedett a külső látszatokkal: a fegyveres nyugalom kibaszható, bőséges profitjával. Csak arra törekedett, hogy minél több „bevehetően“ erődjét, bankját, kikötőt és hajót legyenek. Iskolákat is emelt, sőt miattamott egyetemeket is, de ha összevetjük ezek számát a különböző részvénytársaságok és magánvállalkozások számával, melyek mint tipikus vérszopók tapadnak India testére, akkor jelentéktelennek fogjuk találni azokat. Hogy az angolok mennyire nem teljesítették hivatásukat lelki síkon, kulturális szemzögből, kitűnik akkor, ha összehasonlítjuk eredményeiket a spanyolok fülöp-szigeti működésével. A spanyolok ugyanannyi idő alatt, kisebb kereskedelmi érdekekkel ugyan, nemcsak gazdaságilag kapcsolódtak be ezt a gazdag szigetvilágot a világgazdasági vérkeringésbe, hanem öslakóit csaknem teljesen a keresztény hitre térítették, amivel civilizációs küldetésüknek tökéletesen eleget tettek. Hogy ez nem frázis: láthatták azok, akik résztvehettek a manilai eucharisztikus kongresszuson. Ilyen gazdag, középkorra emlékeztető lelki kultúra Anglia gyarmatain sehohsem található.

Ázsia felszabadul

Anglia nem legyőzhetően többé. Ázsia tényleg az ázsiai népeké lesz. Ezzel természetesen együtt jár, hogy az ázsiai lelkiiség újra előtér a mesterséges nyomás alól. Az a néhány millió keresztény aligha lehet összekötő lánc Európa és Ázsia népei között. Félő, hogy végzetes elkülönülés fog bekövetkezni. Nem éppen gazdaságilag, hanem lelkiileg, szellemileg. Ez sokkal-sokkal tragikusabb. Bár Japán jóakarátján túlrelmes a kereszténységgel szemben, mégsem várhatjuk, hogy az Anglia által elmulasztott küldetést átvegye, mert európai civilizációja ellenére is lelkiileg teljesen ázsiai. A japáni embernek csak a hétköznapi európaiak, de misztikus ünnepei egy színpompás távolkeleti nép lelkivilágát tükrözik és hia ábránd arra gondolni, hogy a japáni nép lelkében egyhamar megváltozzon. Nem is akarja a lelki változását. Jogosan büszke az ő többézer éves gazdag kulturájára. Anglia tehát homokra építette birodalmát, midőn civilizációt terjesztett lelki-kultúra nélkül.

Civilizáció vagy kizsákmányolás

Tegyük meg e tényekhez, hogy Anglia előszeretettel ott „terjesztette“ a civilizációt, ahol már volt bizonyos kultúra és aránylag kevés befektetéssel nagy hasznot lehetett bevezetni. Indiában és

Kínában magas agrárkultúrát találtak a brit kufárok, tehát csak bankok, kikötők és hajók kellettek a kibaszaláshoz. Hogy a nagymennyiségű rizs elszállításával a bennszülöttek milliói maradtak éhen, ez őket nem zavarta. Délafrikában a hollandi búrok teremtettek európai kultúrát 300 esztendő kemény munkájával és csodálatos, hogy az angoloknak csak a múlt század legvégén jutott eszükkbe, hogy itt is kellene „kultúrát terjeszteni“, midőn feltárták a felbecsülhetetlen értékeket rejtő arany és gyémántbányákat.

A Szuzei csatorna megépítését mindvégig ellenozte Anglia. Midőn azonban az európai látóköru Said pasa támogatásával Lesepe Ferdinánd mégis meg-

alkotta ezt a nagyszerű művet, csak a szemfüles zsidó D'Israeli döbbsent rá, hogy nem kell többé Afrikát megkerülni, ha megszerzik a csatorna részvényeinek nagyrészét és megszállják annak be- és kijáratát. Itt is más dolgozott, Anglia csupán lefölozte a tejet. Az ősi Egyiptom is járma alá került a barbárlelkű lord Kitchener „civilizációs“ tevékenykedése által.

Mindezekből a történelmi fejtegetésekből láthatjuk, hogy Anglia mindenütt visszaélt a hallgatóságosan ráruházott hivatással. Nem képviselte sehol méltóképpen az európai keresztény gondolatot, inkább kompromittálta azt. Nem épített gyarmatain sehol megdönthetetlen szilárdságu keresztény kultúrát.

Ehelyett az angolszász világban mindeütt teljesen úrrá lett a lelkeken az aranyborju imádata; a könnyörtelen harc a pénz, a vagyon után. Az angol nép megmérgetett, könnyűnek találtatott, elíteltetett. Az összeomló birodalom, a menekülő angol katonák az európaiságban csalódott, hitétvesztett, idegenlelkűnek maradt sok milliós tömeget hagynak maguk után, hogy egy nagymultú, világhatalommá lett rokonfajú és lelki nép szárnyai alá helyezkedjenek. Mi, magyarok, akik Britannia részéről Trianonban semmi kíméletben, semmi méltánylásban nem részesültünk, még egy könnyecpet sem fogunk ejteni a birodalom hullámsírjánál.

Ujabb sikeres helyi támadást hajtottak végre a németek a keleti hadszíntéren

— A tengely légi és tengeri ereje ismét súlyos veszteséget okozott az ellenséges hajóhadnak

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelenti az NTI. A véderő főparancsnoksága közli: A Keresi-félszigeten német és román csapatok az ellenségnek állásaink ellen több hullámban intézett támadásait visszaverték és ennek során megsemmisítettek 12 páncélost. Tagorovtól északkeletre a szovjet nagyobb erőit ellentámadással súlyos veszteséget okozva kiindulási állásaikba vertük vissza. Saját helyi támadásaink újabb sikerrel jártak. A légierő a Keresi-félszigeten szétszórt ellenséges páncélos gyülekezéseket és a középső arcvonalszakaszon 19 szovjet tehervonatot megsemmisített. Észak-Afrikában Sollum kikötőjében egy közepes nagyságu kereskedelmi hajót megrongáltunk. Az észak-egyiptomi sivatagi vasutat az elmúlt éjjel több helyen megszakítottuk és egy angol tehervonatot megsemmisítettünk. Né-

met gépek Málta-szigetén nagy sikerrel folytatták La Valetta kikötőjében és a Marsa Sciroco-öbölben lévő ellenséges hajók elleni támadásaikat. Egy cirkálót és öt nagy kereskedelmi hajót eltaláltak. Bombatalálatokat értünk el köolajraktárakon, dokkokon, laktanyákon és légelhárító útegeken. A Földközi-tengeren egy buvárnaszádunk üldözte azt a hajókaravánt, amelyből egy rombolót, egy gőzöst és egy 4.000 tonnás köolajszállító hajót súlyosztott el. Izlandtól keletre egy tengeralattjáró megtámadott egy 1500 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót, amelyet három felfegyverzett hajó kísért. Mind a négy hajót elsúlyosztotta. Az angol légierő kisebb kötelékei az elmúlt éjjel támadást intéztek Nyugat-Németország ellen. 16 támadó gépet lelőttünk. Négy másik gépet a nap folyamán a francia nyugati tengerpart felett lőttünk le.

Találatot értek el egy ellenséges cirkálón és egy rombolón is. Hatalmas robbanásokat figyeltek meg. A légvédelmi útegeket elhallgattatták La Valetta kikötőt és rakpartját kis méretű bombákkal árasztották el. A nyugati részén több robbanás következett be. A pokoli bombázás hatása kétségkívül a legsúlyosabb, amely Máltát érte.

Az olasz repülők lapja március 27-ig bezárólag közli, az olasz repülőknek a háború kitérése óta elért eredményeit. Ezek szerint 2221 repülőgépet pusztítottak el és 789-et valószínűleg elpusztítottak. Olasz torpedóvetőrepülőgépek 21 ellenséges hadihajót elsúlyosztottak. Olasz repülők bombákkal 13 ellenséges hadihajót súlyosztottak el, 32 kereskedelmi hajót elpusztítottak a torpedóvető repülőgépek, míg a bombázó gépek 36 hajót. Légitorpedóval 70 ellenséges hadihajót megrongáltak.

Tobruk ellen súlyos támadást intéztek a német repülők

Berlinből jelentik (MTI): A Német Távírti Iroda jelenti: Mint a véderő főparancsnoksága jelenti, német zuhanó repülőgépek csütörtökön nehéz úrmértű bombákat szórtak a tobruki kikötőberendezésekre. Az építményeken nagy pusztítást vittek végbe. 500 kilogrammos bombák szétromboltak egy kikötőgátat és ugyanolyan nagyságu bombák telibetaláltak egy 3000 tonnás kereskedelmi hajót. A német repülők eltávolozóban rendkívül heves robbanásokat figyeltek meg a belső kikötőben. A zuhanó rajt kísérő német vadászipülők 3 angol vadászipépet löttek le.

Rómából jelentik: (Stefani.) A fegyveres erők főhadiszállásának 664. közleménye: Cirenaikában az állandó homokviharok akadályozták a felderítő

és a légierő tevékenységét. A Beugházi elleni éjjeli légitámadás során egy ellenséges gép lezuhant. Málta-szigetén a német gépek bombázták a kikötő berendezéseket. Biztos megállapítás szerint találatok érték a kikötőben horgonyzó hajókat, fényoszókat, légelhárító útegeket. La Valetta raktáraiban heves tüzek keletkeztek. Német tengeralattjárók Sollumtól keletre megtámadtak egy angol hajókaravánt és elsúlyosztottak egy rombolót, egy kereskedelmi gőzöst, valamint egy 4.000 tonnás tartályhajót. Egy olasz tengeralattjáró nem tért vissza. Az Egyesült Államok partvidékén működő olasz tengeralattjárók elsúlyosztottak 3 hajót, köztük két tartályhajót 22.600 tonnával. (MTI.)

Rendkívül eredményes volt a Malta elleni legutóbbi légitámadás

Hadműveleti övezet: (MTI.) A Stefani-iroda kiküldött tudósítója beszámolt a Malta elleni legutóbbi támadásról. Német és olasz gépek mindenféle úrmértű bombákat dobtak le

Máltára. Egy kereskedelmi hajót bombatalálat ért és kigyulladt. Ugyan csak kigyulladt egy szállítóhajó. Egy teherhajót három bomba ért. Ez a hajó elsúlyodt. Egy gőzöst megrongál-

Roosevelt beismerte a Szovjetnek szóló szállítások késedelmeségét

Amsterdamból jelentik (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a haditermelésügyi hivatal az amerikai teafogyasztást felére korlátozta.

Washingtonból jelentik (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: Roosevelt az északamerikai kormányzati tényszökhöz intézett levelében beismerte, hogy a Szovjetunióknak szánt hadianyagszállításokat nem tartják be megállapodás szerint és a szállításokban nagy késedelmek vannak. Hangsúlyozta, hogy a szállításokat lehetőség szerint mielőbb le kell bonyolítani.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postafelraképpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adnak vissza.

DR. GYAPAY LÁSZLÓ ÉS MAYER Mária JEGYESEK. Csendes, uri kézfogó volt a napokban Nagyváradon: Dr. Gyapay László h. polgármester jegyezte el magának Mayer Mariát, Nagyvárad keresztény magyar társadalmának kedves Mayer Babáját. Az új jegyest nem kell Nagyvárad közönségének bemutatni. Mayer Mariát évek óta mindenki ismeri, hiszen kedves lénye mindenütt ott volt, ahol jót kellett tenni, könnyeket kellett felszárítani, vagy egyszerű leányokat kellett a szépre, nemesre oktatni. Dr. Gyapay László csak másfél évvel ezelőtt került közénk, mint városunk h. polgármestere, de egyenes jellemével, minden keresztény és magyar ügyet szívvel-lélekkel felkarolásával, s szeretetreméltó egyéniségével máris megnyerte magának a város egész társadalmát. Ezért is biztosak vagyunk benne, hogy amily örömmel veszi tudomásul Nagyvárad keresztény magyar társadalmát az eljegyzési hírt, oly igaz lélekkel kíván e város minden polgára az új jegyestárnak már most sok és igaz boldogságot.

A KORMÁNYZÓ UR KITUNTETIE A SPANYOL ÉS A JAPÁN KÖVETET. Budapestről jelentik: (MTI) A Kormányzó Ur Öfömméltósága a budapesti spanyol és japán követnek a Magyar Érdemrend nagykeresztjével adományozta. A kitünteléseket a péntek esti órákban Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter személyesen nyújtotta át.

Jégbiztosítás. A gazdasági termékek ára a háborús fogyasztással együttjáró nagy kereslet, valamint a termelési költségek nagyobb arányú növekedése folytán, a korábbi évekhez viszonyítva, igen lényegesen emelkedett. Nem lehet tehát közömbös a gazdálkodóra, hogy a kenyér- és takarmánymagvakat, valamint egyéb értékes terményeket sikerül-e betakarítani, vagy pedig azok részben vagy egészben jégverés következtében elpusztulnak. Ne hagyja egy gazda sem jégbiztosítás nélkül terményeit. Az **EL-SŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybeli főigazgatója: Szent László-tér 9.

Női ruhát, kabátot kosztómót?
 Mágoriné
Katona Böskéné!
 Katolikus Körben

RENDELET A POLGÁRI PERES ÉS NEM PERES ELJÁRÁSOKRÓL. Budapesti lap szombati száma közli a miniszteriumnak a polgári peres és nem peres eljárásban, valamint a magánjogi kötelezettségek tárgyában a háború következtében szükségessé vált kivételes határozatok megállapításáról szóló rendeletét.

ELTEMETTÉK FARKAS EDIT FŐNÖKASSZONYT. Budapestről jelenti a Magyar Kurír: Pénteken temették el nagy részvét mellett Farkas Edit főnőkösszonyt. — A gyászszertartást Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök végezte

Evangélikus vallásos délután. Szerdán, április 1-én 6 órakor a soproni teológusok vallásos délutánt rendeznek a templomban (Gróf Csáky István utca 26.) melyre a híveket és az érdeklődőket szeretettel meghívja az evangélikus egyház.

A NAGYVÁRADI ÁRPÁD LÖVÉSZEGYESÜLET meghirdetett közgyűlését ugyanazon tárgysorozattal 1942. április hó 12-én délelőtt 11 órakor tartja a város háza közgyűlési termében. Elnökség.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél és javítások olcsón Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

NAPKÖZI OTTHONOKAT VEZETŐ NŐK KÉT HETES GYAKORLATA. Nagyvárad. Saját tud. A belügyminiszter úrtól nyert felhatalmazás alapján a tisztifőorvos az Egyesült Női Tábor és az Országos Nép- és Családvédelmi Alap szervezésében meginduló nyári napközi otthonok vezetésére jelentkező asszonyoknak és lányoknak Biharvármegye területén a derecskei, nagyrábéi, margittai, mezőtelegi és szalárdi napközi otthonos óvodákban jelölte ki a számukra előírt két heti gyakorlat elvégzését. Azok az asszonyok és lányok, akik a nyári napközi otthonok vezetésére jelentkeznek, előzetesen két hétig tartoznak gyakorlatot szerezni a m. kir. tisztifőorvos által arra kijelölt napközi otthonos óvodákban és csakis ilyen előzetes gyakorlat megszerzése után számíthatnak az Egyesült Női Tábor részéről alkalmazásra.

Férfiruhákat használhatok, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használfuha üzletében Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhöz jövök

Ujabb borzalmas gyermekszerecséltenségek a megyében. Nagyvárad. Saját tud. Ujabb két borzalmas gyermekszerecséltenség történt a megyében s a véletlen játéka folytán valamennyi 4 esztendőes kismagyar. Bihar községben Kulcsár Dániel kúriáján egy vályogfalú istálló dőlt össze s az ott játszó Dobai Pistikét maga alá temette. Mire sikerült a romok alól kimenelni már halott volt. Felsődermán pedig Mayki Ferenc földműves kistfia esett borzalmas szerecséltenség áldozatául. Inge meggyulladt és a kistfiu szénnégett.

MEGTARTOTTÁK A HAMBURGI MAGYAR MUNKÁSOK MÁRCIUS 15-IKI ÜNNEPÉT. Most kézbesítette a posta Szabó János képviselőnek és lapunknak a hamburgi magyar munkások március 15-én rendezett ünnepélyének meghívóját, mely gazdag műsort tartalmazott a magyar nemzeti ünnep alkalmából. A németországi magyar munkások eszerint lelkesen ünnepelték március 15-ét.

Itt említjük meg, hogy Rostockból nehezen jönnek szabadságra a váradai családok munkások. Ezért Szabó János felkérte a hamburgi konzult, járjon közben a munkások csoportos szabadságolása ügyében.

Korona Filmszínházban
Bette Davis csodálatos alakítása
A vén leány Miriam Hopkins, George Brent.

Temetés. Váradi és micskei Baranyi László nyug. m. kir. honvéd ezredes 73 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

TÖBBEK KIVÁNSÁGÁRA Szilágyi M. Dózsa negyedszer is kiadta a szentkeresztúti ájtatosság imakönyvét a Szt. László-nyomda jól sikerült nyomásában, amelyre felhívjuk a lelkipásztorok és hívők figyelmét. Kapható a szerzőnél, Nagyvárad, Hitler Adolf-utca 16.

* **Reklámok, fotóelek** állandó raktára Mansberger kárpitosnál, Rimanóczy-u. 5 szám.

Készülődés a fotó-kiállításra

Nagyvárad. Saját tud. Hirt adtunk már arról, hogy a Szent László hét keretében művészi fotókiállítást rendeznek Nagyváradon. A fotó-kiállítás az ország legkiválóbb amatőr- és szakfényképészei vesznek részt s rendkívül gazdag anyaggal reprezentálják a magyarországi művészfényképezést. Alkalmunk volt megtekinteni néhányat a helyi foto-művészek készülő műveiből s a látottak alapján teljes meggyőződéssel állíthatjuk, hogy ez a kiállítás a legtisztább művészi élményt nyújtja majd Nagyvárad minden szépeért rajongó, műértő közönségének. A készülő képek úgy művészi mint technikai megoldás tekintetében minden elismerést megérdemelnek, azonkívül pedig egytől-egyig valóssággal mérőföldkövei a fototechnika csodálatos fejlődésének. Láttunk a képek között ragyogó portrékat, igaz művészi élményülésre valló tartalmas témájú és pompás kivitelű kompozíciókat, kedves hangulatképeket és komoly munkaábrázolásokat.

Ami a kiállítás színhelyét illeti — mint a rendezőségűtől értesülünk — a város illetékes tényezői ígéretet tettek arra nézve, hogy a levante otthon (v. társulati kereskedelmi iskola) termeit rendelkezésre bocsátják. Reméljük, hogy ennek nem is lesz semmi akadály.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása — mint már jelentettük — május 3-án délelőtt fél 12 órakor lesz és arról a Magyar Filmiroda filmfelvételt készít, ami szintén nagymértékben elősegíti Nagyváradnak, mint Szent László városának idegenforgalmi érdekéből történő, szélesebbkörű népszerűsítését.

Jelentkezzenek a számlálóbiztosok elmaradt illetményeik felvételére

Nagyvárad thj. város közjogi ügyosztálya Ad. 13552—1942. szám alatt a következő felhívást adta ki:

Mindazokat, akik a 8558—1940. M. E. sz. rendelet szerint végrehajtott 1942. évi népszámlálási munkálatokban számlálóbiztosokként és felülvizsgálóként részt vettek, felhívom, hogy a fennhivatolt rendelet 15. §-ának rendelkezése szerint visszatartott egy-negyed illetményük átvétele végett, személyazonosságukat igazoló irataikkal Nagyvárad thj. város főpénztárában, a hivatalos órák alatt, vasár- és ünnepnapot kivéve, mindenkor délelőtt 9—12 között, jelentkezzenek.

Nagyvárad, 1942. évi március hó 27-én.

ROZSLAY,
 tanácsnok,
 tb. főjegyző.

JELENTKEZZENEK A SZÁMLÁLÓBIZTOSOK ELMARADT ILLETMÉNYEIK FELVÉTELÉRE. Nagyvárad város közjogi ügyosztálya a következő felhívást adta ki: Mindazokat, akik a 8558—1940. M. E. sz. rendelet szerint végrehajtott 1942. évi népszámlálási munkálatokban számlálóbiztosokként és felülvizsgálóként részt vettek, felhívom, hogy a fennhivatolt rendelet 15. §-ának rendelkezése szerint visszatartott egy-negyed illetményük átvétele végett, személyazonosságukat igazoló irataikkal Nagyvárad thj. város főpénztárában, a hivatalos órák alatt, vasár- és ünnepnapot kivéve, mindenkor délelőtt 9—12 között, jelentkezzenek. Nagyvárad, 1942. évi március hó 27-én. Rozslay, tanácsnok. tb. főjegyző.

A BUDAPESTI MÉRNÖKI KAMARA UJ NAGYVÁRADI TAGJAI. Saját tud. A Budapesti Mérnöki Kamara a hivatalos lapban közzétette a f. évi március 2-i hatállyal felvett új tagok névsorát. Ezek között a következő nagyvárad mérnököket vették fel: Bakó István építészmérnök, Gruber Jenő mérnök, Juba Márton gépészmérnök, Marosi Gyula erdőmérnök, Szeszich Elek mérnök, Szontagh Gusztáv gépészmérnök, Bazili Mihály gépészmérnök, Megyeri Ferenc mérnök és Szallerbeck Antal építészmérnök.

Száraz, hámlós arcra

használjon
 tulzsitos

Stella-krémet

Farkas István APOLLO DROGERIA és „CORSO” illatszertár, Rákóczi-ut

Virágvasárnap

Aranyosan sütött a nap már korán reggel. Tavasz illatot hozott a hegyek felől a szél. Az ég kék volt, mint a templomi oltárképen a Boldogasszony ruhája, csak a peremét szegték be habos báránnyal a torony felett. Az árok partja lila volt az ibolyától. Egy-két merész pillangó levetette hábruháját és élvezte a tűnő perceket, kéjesen sütkérezett a napon.

A falu korán ébredt. Frissen mosdott apró fiúk, lányok álldogáltak az udvarokon és kapukban. Arcocskájukon még ott piroslott az álom pirja, de már minden kisebb, nagyobb barkágot szorongattak, várva a boldog pillanatot, amikor komoly ünneplőbe öltözött apjuk kezét fogva indulnak majd a templomba.

Domonkosék Annuskája is készen várta a harang hívó szavát. Az idén már az eladó sorban lévő lányok közt áll a második sorban. Az ünneplője kopottas ugyan, de frissen vasalt és a szőke hajába tenyérnyi piros pántlika van fonva. Őde kis arcán mosoly futkos és egész lényé a tavasz friss báját, elszánt akarását sugározza. Gondja, bánata még nem volt. Egyszerű kis életében minden vasárnapi prédikáció élményt és minden nap sugaras reggel új örömet jelentett. Az életből csak annyit látott, amennyi a falu élete, de amit ismert, az szép volt és békés. Előtte zöldelt ki minden tavasszal a határ, előtte szökkenett szarba minden évben újra a búza. Kemény kis tenyere biztosan fogta már a kapa nyelét és ha anyja úgy parancsolta, megdagasztotta mindnyájuk kenyerét is. Szegény volt, de fiatal és erős, mint a sudár jegenyék az út mentén.

Amikor megkondult a toronyban a harang, hátra se nézett, igazított egyet a fejkendőjén és elindult. Kezében ő is barkát vitt, nemzetiszíni szalaggal takarosan összekötve, mellette fehér, csontfedelű imakönyvét és slingelt szélű zsebkendőjét szorongatta. Neki messzire kellett menni, mert a falu legvégén állott a házuk az „újszeren”. Amerre elhaladt, az utca közepén, az ütköző gyepon apró sárga libák tépdésték a füvet. Ma látott először kislitát az idén, nem állhatta meg hát, hogy meg ne álljon és el ne kérdezze Rozikától, mikor keltek és hány tojás maradt zápon.

Ahogy a kis fahidon átment, hallotta, hogy valaki jön utána, de nem nézet hátra, hiszen sietős volt az útja nagyon, mert a kislitával úgyis eltöltötte az időt.

— De nagyon sietsz, Anna lelkem, tán meg se vársz? — Hallotta Vitéz Gyurka hetyke hangját.

— Értél utol, ha látni akarod az arcomat. — Vetette oda és még gyorsabban szedte a lábait. De nem azért volt Gyurka az első legény a faluban és nem azért kapott két csillagot katonáéknál, hogy egy lánnyal el ne bírjon. Már mellette is termett és úgy nézett Annuska kendője alá.

— Ejnye, de szép lány lett belőled, miattal én Ukrajnát jártam. Elfogadnál-e engem szeretődnek? — Csavart egyet bajuszán a legény. A kislány szíve ijedten zakatolt a kopott nyakendő alatt, de azért bátran kívágta válaszát.

— Próbáld meg, ha olyan nagy vitéz vagy! — És rántott egyet a vállán,

AZ EGYIK ASSZONY RAGYOG, A MÁSIK VILÁGIT!

mint akinek mindegy, de azért az arca lángba borult.

Közben a templom elé értek. Annuska úgy érezte, mintha mindenki irigyen őt nézné, miatta a helyére igyekezett. A színes ablakon beáradó napfény táncolt a padokon, az oltár aranyos díszein és a sok-sok csokor barkán az asszonyok, lányok kezében. A kislány úgy érezte, mintha a tanító úr nem is az orgonán játszana olyan gyönyörűségesen, hanem az ő dobogó, daloló szívének muzsikája töltene be a templomot. Soha ilyen buzgó szívvel nem énekelt még, mint ma. A plébános úr szavai úgy értek el a fülehez, mint valami távoli halk zene. Hallotta, de nem értett belőle egy szót sem. Ujra meg újra azon kapta rajta magát, hogy a gondolatai messze elkalandoznak. Egyszer mintha a Gyurka csizmájának a nyikorgását hallotta volna, máskor meg egy hetyke kis bajusz táncolt előtte. Mégis, a jó Isten nem haragudhatott ezért, mert a Lourdesi szent Szűz szobra olyan mosolygós-szelíden nézett le rá

a papírrózsák közül. A lelke pedig tele volt szavakba nem öntött édes áhítattal.

A templom előtt Gyuri megvárta. Mikor a kis hídhoz értek, az imakönyvébe tűzött rozsmaringág már a legény kalapja melletti illatozott. Nem sokat beszélgettek, édes bódulatban néha megfogták egymás kezét. Mégis mire a Vitézek tornácsa fehér háza elé értek, mindketten tudták, hogy jövő tavasszal már Annuska ülteti a léckerítéses kiskertben a korai salátát és ő eteti az udvaron a pelyhes kis libákat.

A falu nagy szerencséről beszélt, amikor húsvét hétfőn megtartották a kézfogót. Anna nem gondolt a szerencsével, az ő szívében a tavasz dalolt csodálatos énekeket. Ő az egész lelkét adta cserébe a Vitéz Gyuri négyvörös gazdagságáért. És Isten, akinek akaratát folytán bimbózott ki a szívében a csoda, biztosan egyformán gazdagnak látta őket.

UJHÁZYNÉ TÓTH MARIÁ

A rovatvezető postájából

Kaptuk a következő levelet:

„Kedves magyar nőtestvéreim! Miniszterelnökünk legutóbbi beszéde a lelkembe vágott s hiszem, hogy nagyon sok magyar asszonytársamat is komoly gondolatokra ébresztette.

Elérkezett hát a cselekedetek tavasza, az önmegtadadás és önfeláldozás ideje. Őssze kell fogunk, hogy erősek legyünk Istenben és a haza iránti áldozatos szeretetben. Ettől függ jövőnk, egész életünk.

Férfiaink kivették e ezután még fokozottabban kiveszik majd részüket a fronton, vagy itthon a túlterhelt szolgálatban, életüket, egészségüket, egész hitüket s minden gondolatukat egy cél szolgálatába állítva.

Tudom, asszonytársaim, hogy ti is égetek a vágytól, hogy ezt a szent kötelességet megoszthassátok velük. Nekünk más utunk nyílik az eredményes szolgálatra. Lesz közöttünk, aki az ápolás, gondozás terén szorgalmaszkodhatik: sok lelkesült nő, egy időre helytáll a bevonult férfi munkakörében s biztosíthatja női munkaerejével is az itthon célirányos termelés és munka folytonosságát. Ezek mind dolgozó nők lesznek ebben az áldozatos esztendőben, nem igen lesz sem kedvük, sem idejük magukkal sokat törődni.

Van azonban ennél a nemes gárdánál egy még számosabb sereg: akik egy vagy más ok miatt — még, vagy már — nem alkalmasak hasonló honmentő munkára. Ezekhez a magyar nőkhöz fordulok most kérő szavammal.

Cselekedjünk mi is valamit! Valamit, ami gyenge erőnkötől telik. Valamit, ami hasznos, amivel a mieinken segíthetünk.

Mondjunk le egy-egy költséges tárgyunkról: egy ruháról, egy kalapról, amiben tetszeni akartunk a „kedves”-nek. Az ő egyszerű tábori ruhájához. — hidd el — jobban illik a tavalyi ruha, mintha az idej divat legfrissebb kreá-

cióját ölthetné magadra.

A „divat” hatalmas bálvány s ha nem is tudjuk trónjáról ledönteni, megtöbbitük értékes tartalommal s odaállítjuk a nemzet szolgálatába.

Fogadjuk meg, hogy az idén az egyszerűség lesz a divat! Olcsó anyagból is lehet izléses ruhát varrni. Nem az a mester, aki drága anyagokból tud szemkápráztató toaletteket összeállítani, hanem aki két tavalyiból varázsol elő újat, használtból egyéni izléssel és ügyességgel elegáns kalapot.

A hatvanas évek asszonyai holdogán és büszkén viselték a honi kékbabos kartonruhákat s megelégedtek egy ünneplővel.

Mi nem tudnánk utánozni őket a szent cél érdekében?

Nagy idők állnak a mi küszöbünk előtt is, legyünk méltók hozzá. Tanuljunk takarékoskodni az anyaggal, lemondani a fölöslegről, kevéssel elégedtetnek lenni. Büszkélkedjünk egyszerűségünkkel, mert mindezeknek az ország látja hasznát.

A józan eszünk is ezt javasolja. A felszokott és megfizethetetlen textilárak, a drága élelmiszer mellett a legjózanabb számítás is kimutatja, hogy csak azok vásárolgathatnak az eddig megszokott módon, akiknek legalább is négyezere-sére emelkedett a jövedelmük. És hány van ilyen közöttünk? És ha mégis ezt a tempót erőszakoljuk, mi lesz a vége? Anyagi romlás.

De ha a férj nem látja kirakatok előtt szomorkodni a feleségét, lehullik válláról a titkolt teher, könnyebb lesz a szíve s egész lélekkel tud dolgozni. Ha az asszony szeme elégedett és mosolygós, derültebb, melegebb lesz az otthon, több türelem jut a gyermekeknek s boldogabb lesz a család.

Akarnod kell csak ezt asszonytestvérem és beteljesül a csoda!

Egy nagyváradai magyar asszony.

Vasárnapi levél

Egész történelmünk megerősíti azt a szállóigévé vált igazságot, hogy katonanemzet a magyar. Elpuhult, csak az élvezeteknek élő és azokat hajsztoló fiatalsággal nem is maradhatott volna fenn Európa viharsarkában egy kemény, harcos évezreden át. Történelmünk folyamán nem is találunk olyan kort, amelyben tartósan elhalványult volna a nemzet hivatástudata s amelyben eleink megelégedtek volna arról, hogy milyen embertipusra van szükség ennek a történelmi hivatásnak a betöltésére.

Az csak természetes, hogy a nemzet élni akarása mindig a legnehezebb időkben, a legnagyobb veszély idején nyilvánul meg a legerőteljesebben s így a magyar női- és férfieszmény is a mohácsi vést követő évtizedekben teljesült ki a legtisztábban.

A századot, amely a nemzetet a nagyasszony és a dalia típusával ajándékozta meg, a legmagyarabb századnak nevezik. És méltán, mert a magyar nyelv, a magyar viselet, a magyar virtus és a magyar erkölcs soha és sehol nem virágzott úgy, mint a végeken: a vitézi élet iskolájában és a nagyasszonyok udvarházainál.

Ifjúságunk a végházakban és a kastélyokban nevelkedett. „Itt tanulta meg, hogy a magyarnak feltöbbit kincse a vitézi névnel és tisztességnél nincs. Itt hallotta, hogy nincs szebb elmulás a hősi halálnál; nincs szebb temető a zöldbeborult mezőnél”. S az ifjú daliának nem volt nagyobb vágya, mint hogy — amint az egykorú ének mondja:

Nehéz bú s gond nélkül, hogy vigan élhessek,

Egynéhány vitéznek előtte lehessek,
Jó hamar lovakon gyakorla ülhessek.

Ez a férfítípus illik a nehéz időkhöz, ez és csak ez biztosíthatja számunkra az újabb ezer estendőt, ez és csak ez építheti fel az új Európában az új Nagymagyarországot.

Nem a világháborút követő szomorú időszak posványos talajából kifarjadt és a nemzeti léleknek annyira idegen új emberre, a „jó hamar lovat” bárszékkel felcserélő, kitömött vállú jampecre van ma szükség, hanem talpig férfiakra, daliákra.

Azt szokták mondani, hogy a nő mindig olyan, amelyet a férfi kíván magának. De ezt a tételt meg is fordíthatjuk, mert a férfi, még a legcinkusabb férfi is tetszeni igyekszik a nőnek. Már legalább is annak a nőnek, akit erre az igyekezetre méltónak ítél.

Igy közvetve a nő is felelős a férfért, mert az ifjú, — amióta a világ áll — mindig a nő lelkében élő férfi-ideál akarja megközelíteni.

Ma, nehéz élet-halál harcunk tavaszán, a magyar lányoknak, a jövődő magyar anyáknak és nagyasszonyainak kell megalkotniuk azt a férfieszményt, amely tűzön és vízen, a háború megpróbáltatásain, a harcerek aknamezőin és drótakadályain áttörve kiharcolja a szebb jövőt, a nemzet igazát, a boldog, építő békét.

Válasszatok tehát! Mi kell jampec vagy dalia?

UZONI KLÁRA

FIEDLER GYULA

elsőrendű angol- és francia női divat szabósága
Szilágyi Dezső-utca 12 sz.

Egy hét az anyakönyvek tükéiben

Születés. Szentesi Imre m. kir. rendőr leánya Zsuzsanna. Schnitzer Jakab munkás leánya Hédi. Aranyi Sándor bérkocsis leánya Mária. Dávid Lajos asztalos segéd fia Lajos, Sándor. Kis Károly napszámos fia Vince, Sándor. Domján Lajos Máv. pályamunkás fia Lajos. Borsi Ferenc Máv. pályamunkás leánya Juliánna, Margit. Lovas Lajos kereskedő segéd leánya Róza. Szilágyi Pál cipész segéd leánya Erzsébet, Lujza. Elefánt Menyhért gumi vulkanizáló segéd fia János. Fekete Kornél fodrász mester fia László. Radvánszky Szaniszló szatócs leánya Jlliánna. Orosz József kereskedő segéd leánya Mária, Erzsébet. — Indig László építési vállalkozó fia Gábor, Áron, Jenő. Göcz Ferenc gyári munkás fia Ferenc József. Kóhalmi Sándor rendőrfőtörzsörmeister leánya Ágnes, Anna. Sziki Béla földműves fia Béla. Erdei István sapkakészítő segéd leánya Anna, Mária. Keller Géza pénzeszedő fia György, Dezső. Hitter Károly szövődés leánya Veronika. Veres Béla Máv. váltókezelő fia László. Duchniak József mészáros segéd fia József. Kovács István kereskedő leánya Katalin, Mária. Illés János lakatos segéd fia János. Schneider Károly, Ferenc szabó segéd leánya Monika, Erzsébet, Veronika. Nagy Imre sörgyári altiszt fia Andor. Popovits Gyula irodaaltiszt leánya Katalin. Hankó Pál Máv. mozdonyvezető fia Pál, László. Nácsa Antal iskola felügyelő fia Antal, László.

Házasság. Kovács Béla timár segéd és Ari Erzsébet. Danczág Lajos cserepező segéd és Leszka Mária. Pál József Sándor vasesztérgályos segéd és Boros Terézia. Harsányi Károly kőműves segéd és Varga Ágnes. Dr Grünfeld Tibor orvos és Seidenfrau Róza. Hora János villanyszerelő segéd és Popa Anna. Tyityán Sándor alkalmi munkás és Buda Rozália. Filimon János gyári munkás és Helmecci Róza. Jova János kf. napszámos és Germán Katalin. Weisz Bence talmudista és Müller Regina. Fekete Gyula asztalos segéd és Szabó Irén. Kiss Péter Máv. nyugdíjas és Sitez Jolán. Varga Lajos férfiszabó mester és Kovács Erzsébet. Puskás Károly fűszerkereskedő és Ritók Emma. Kovács Mihály városi tűzoltó és Molnár Mária. Oszlács Tivadar Máv. kocsirendező és Petis Erzsébet. Sztupka János, Tibor magántisztviselő és Köller Mária, Ilona.

Halálozás. Kiss Ferenc, József 3 hónap. Palócz Lőrinc 72 éves. Fodor Teréz 1 év, 5 hónap. Császár Mária 20 éves. Juhász Togyer 60 éves. Novák Ferenc 43 éves. Ignác Irén 1 nap. Balázs Sándor, István 2 nap. Lebovits Lipót 37 éves. Özv. Schreiber Dávidné sz. Sármány Szeréna 60 éves. Özv. Tóth Józsefné szül. Csorba Anna 74 éves. Kovács Ferenc 37 éves. Horváth László 32 éves. Herskovits Sándor 74 éves. Kosztelni János 90 éves. Polyák István 62 éves. Mach Mihályné szül. Hász Rozália 38 éves. Hegedüs Ferenc 65 éves. Özv. Mandel Bernátné szül. Grünwald Mária 70 éves. Özv. Budai Sámuelné szül. Femengel Anna 79

éves. Czoholi Józsefné szül. Hegedüs Ágnes 67 éves. Sárközi József 8 hónap. Bozsák Imre 6 hetes. Özv. Szabó Józsefné sz. Vigh Mária 68 éves. Anton Ilona 2 hónapos. Paina Péter 78

éves. Csillag Ignác 66 éves. Müller Béla 29 éves. Grósz Béla 55 éves. Kajtor Mihályné szül. Czégé Erzsébet 40 éves. Péntes Albertné szül. Zsigri Erzsébet. Egodi István 68 éves.

Március 31-én osztják ki a városi veteményföldeket

Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala városgazdasági ügyosztálya 13.743-1942. szám alatt a következő hirdményt adta ki: rtesítem mindazokat, akik az Óssi-telepen lévő közterületekből veteményföldet igényeltek akár dr Bérgy Endre úr útján, akár a gazdasági ügyosztály útján, hogy a veteményföldek kiosztása március 31-én fog megtörténni.

A veteményföldek bérösszege 100 négyszögölenként a Thököly-úton lévő már megmunkált terület bére 3 pengőben, — a többi még eddig fel nem munkált közterületek bére ugyanez 100 négyszögölenként 2 pengőben lett megállapítva. A területek bérét a kiosztáskor a helyszínen kell a kiosztást végző tisztviselők kezéhez lefizetni.

A veteményföldet igénylők március

31-én, azaz kedden reggel 8 órakor Óssi-telepen lévő ugynevezett „Sárga-istállónál“ gyülekezzenek és a kiosztással megbízott tisztviselőknél jelentkezzenek. Figyelmeztetem az igénylőket, hogy a fenti időpontban mindenképp pontosan jelenjen meg és a bérösszeget hozza magával. Amennyiben a terület nagysága és az igénylők száma megengedi, egy igénylő több parcellát is kaphat.

Fenti területekből azok is kaphatnak, akik igényüket még eddig nem jelentették be, ha ott a kiosztáskor a megbízott tisztviselők előtt jelentkeznek és a terület nagysága megengedi, hogy igényük kielégíthető legyen.

Nagyvárad, 1942. március 27.

Klemens Rezső s. k. gazdasági tanácsnok.

A magánalkalmazásból közszolgálatba lépő mérnökök előzetes szolgálati idejének beszámítását kéri a Mérnöki Kamara

A Magy. Tud. jelenti: A Mérnöki Kamara felterjesztést intézett az iparügyi miniszterhez és rámutatott arra, hogy a közszolgálatban előállott mérnökhiany enyhítésére alkalmas eszköz a magánnyelvényekkel rendelkező mérnököknek a közszolgálatba való átvétele. Ennek az átvételnek intézményes biztosításához tartozik annak a kérdésnek rendezése is, hogy az átveendő mérnök előzetes magánalkalmazásának időtartama egészben, vagy részben beszámításra kerül abba a későbbi szolgálati idejébe, amely az állami nyugdíj kiszámításának alapjául fog szolgálni. A fennálló rendelkezések értelmében ugyanis ma csak azoknak az intézményeknek szolgálatából állami alkalmazásba átvett tisztviselő javára számítható be az előzetes szolgálati idő tartama, amely intézmények az állammal az ellátás szempontjából viszonyosságban állanak.

A nagyvárad kir. törvényszék P. 1740-1942. szám.

HIRDETMÉNY

A nagyvárad kir. törvényszék dr Kovács Ernő nagyvárad ügyvéd által képviselt Lothary Gáborné szül. Kovács Erzsébet nagyvárad lakos folyamodó kérelme folytán az 1894: XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Lothary Gábor volt nagyvárad lakost, hogy feleségével: Lothary Gáborné sz. Kovács Erzsébet nagyvárad lakossal 1938. év augusztus hó 30. napján a nagyvárad állami anyakönyvvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdménynek a hivatalos hirdetésnapon történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdményi idézés mellőzésével dr Papp Károly ügyvéd, nagyvárad lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Nagyvárad, 1942. évi. március hó 19. napján.

Dr OLASZ,

dk. kir. tszéki t. elnök.

A kiadmány hitelül:

Buzi s. k.

P. H. s. hiv. tisztviselő.

Jelentkezzenek

tehén tulajdonosok

Nagyvárad thj. város I. foku állategészségügyi hatócéga 14963-1942. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

A földművelésügyi miniszter úr 100.000-1932. sz. rendelet 140. paragrafusa értelmében felhívom a város területén lakó tehentulajdonosokat, kik tejet eladnak vagy bármely mennyiségben is forgalomba hozzák, hogy nyilvántartás végett — április hó 2-án délelőtt büntetés terhe mellett jelentkezzenek a városi állatorvosi hivatalnál. (Városháza, II. em. 36. sz.) Nagyvárad, 1942. évi március 27. Dr Varga László s. k. tanácsnok.

SPORT

Márkás vívónevek biztosítják az NSE vívóversenyének sikerét

Nagyvárad. Saját tud. Az N. S. E. Hegedüs Imre emlékverseny vasárnapi vívóversenyére tömegesen érkeztek nevezések.

A legjobb hat vidéki egyesület negyven vívója indul, köztük tízenkét vívótiszt is. Az N. S. E. vezetősége éjjel is népszerűsíteni kívánja a nemes magyar vívósportot. A vívóverseny belépő díjait is a legalacsonyabb összegben állapították meg, úgy hogy 50 filléres belépőjeggel meg lehet már tekinteni a versenyt.

Az N. S. E. részéről indulnak: Dr. vitéz Nadányi János, Móritz Miklós százados, dr. Kaczián Lóránd, Barabás Ferenc és Péchy László.

A verseny védnökei: Vitéz Góthay Béla tábornok, dr. Cziffra Kálmán, Bihar megye főispánja, dr. Hlatky Endre, Nagyvárad főispánja, dr. Soós István polgármester, dr. Szeghalmy Sándor

táblabíró, az N. S. E. díszelnökei lesznek.

Hegedüs Imre vívócsapatkapitány indítványára hazánk két legtehetségesebb sokszoros vívóbajnoka, Rajcsányi László és Pesthy Károly lesznek a zsűri elnökei, akik egymással akadémiaívást vívnak. Ez lesz a verseny eseménye.

Rajcsányit nem kell bemutatnunk a közönségnek, több magyar bajnokéigot nyert, a világbajnokcsapat tagja, Pesthy szintén neves kardvívóbajnok.

A verseny másik érdekessége vitéz dr. Nadányi János alispán indulása. A gondosan összeállított versenyszámok hisz-szik, élményt jelentenek a méltók lesznek a vándordíj nevét viselő, városzerte ismert Hegedüs Imre kardvívó-jubilans érdemeihez. A nagyközönség a ritka sportemény iránt máris nagy érdeklődést tanúsít.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— A színház igazgatósága közli, hogy a színház ismét kellemesen futve van.

— Az utolsó tánc. Herczegh Ferenc remekműve hétfőn Népművelési előadásban megy.

— A nagyhéten, kedden, szerdán és csütörtökön este filléres helyárral a Néró, Felkay Ferenc óriási sikerű történelmi drámája van műsoron. A Néró, a multheti bemutatóján oly nagy sikert aratott, hogy az igazgatóság en-

gedve a közönségnek a nagyhéten háromszor is kitézte műsorra.

HETI MŰSORA:

fixitty, filléres helyárrakkal. — Este: Szombaton délután 4 órakor: Fity-Cigánykirály.

Vasárnap délután 4 órakor: Cigánykirály. — Este: Cigánykirály. Hétfőn este: Az utolsó tánc.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK“-at.

Húsvétra nyulszőr és gyapjú kalapot olcsón veinet Szántaynál Alakítás, formázás gyárilag Bazárépület-Színházoldal

Ujabb rendelet jelent meg a kenyérellátás zavartalan biztosítására

Uj kiórlési arányt állapított meg a közellátási miniszter

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar közellátás egyik legfontosabb célja, hogy az ország minden lakosának biztosítsa a mindennapi kenyéret az új termés betakarásáig. E cél elérésére közellátásunk irányítói megvalósították a kenyérmagvakban is a készlettel való gazdálkodást és megállapították országos viszonylatban a kenyér fejadagját. Több ízben hangoztatták, hogy a kenyérellátás általában biztosított, de a zavartalansághoz a legszigorúbb értelemben vett adagolás pontos végrehajtása szükséges. A közellátási helyzet azonban igen nagymértékben függ a természeti behatásoktól. Ha ebben az évben az elemi csapások nem is okoztak nagyobb kárt, a

tavaszi árvíz, főként pedig a belvizek pusztítása komoly nehézségek elé állítja kenyérgabonaellátásunkat. Tagadhatatlan, hogy belvizek következtében egyes készletek veszendőbe mentek. Szükségesnek látszik az okozott kárt megfelelő intézkedéssel helyrehozni. A hadviselő állam a nemzeti közösség gondolatát a közellátásban is megvalósítja, amikor áldozatot követel mindenkitől, hogy az ellátásban az ország egész lakossága egyenlően részesüljön. A közellátásügyi miniszter legutóbbi rendeletében újra megállapította a búza és a rozs kiórlésének arányát. Ez a rendelet április 1-én lép hatályba és biztosítja a kenyérrel való zavartalan ellátást.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, MÁRCIUS 30.

Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Martzy Johanna hegedül.
11.40 Monostory Margit előadása.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Országos postászenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Szalonótés.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Szórakoztató zene.
16.15 Diákféltóra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Heinemann Sándor tánczenekara
18.00 Beszélgetés Paul Iaven német rádióporterral.
18.20 Horváth József énekel.
18.45 Takács József dr előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Adám Jenő zeneművészeti főiskolai tanár népdalféltője.
19.50 A szótővenéves Rossini. Felolvasása.
20.10 Rossini hangverseny.
21.40 Hírek.
22.10 Magyar nóták.
23.25 Koncert-fúvószenekar.
24.00 Hírek.
00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- Budapest II.
- 18.15 Német nyelvoktatás.
18.40 József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.
19.35 Kerecsendi Kiss Márton és Takács Gyula verseiből előad. Kondói Kiss Jenő.
20.00 Hírek.
20.10 Kelényi Béla Ottó utleírása.
20.35 Szórakoztató zene.

KEDD, MÁRCIUS 31.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
10.00 Hírek.
10.15 A Kassai rádió műsorából.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Berlini állami Opera zenekara.
11.40 Divattudósítás. Felolvasás.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Közvetítés a Hangya budafoki napközi otthonából.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Illiczy László szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Weingartner Egon dr zongorázik
15.45 Füsi József dr előadása.
15.55 Madridi szimfonikus zenekar.
16.10 Gyermekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Beszkártzenekar.
17.50 Gutheil Jenő dr kanonok előadása
18.10 Magyar Női Vonsnégyes.
18.30 Kampiss Antal beszélget Pátzay Pál szobrászművésszel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Közvetítés Szegedről.
19.50 Rádiózenekar.
20.50 A Petőfi Társaság Irodalmi estje.
21.20 A szövetséges nemzetek indulóiból.
21.40 Hírek.
22.10 Táncezene.
23.25 Zsiga Ernő cigányzenekara muzsikál. Horti Lajos énekel.
24.00 Hírek.
00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- Budapest II.
- 17.30 Ruszin hallgatóinknak.
18.00 Olasz nyelvoktatás.
18.30 Mezőgazdasági féltóra.
19.00 Horváth Elemér cigányzenekara.
20.00 Hírek.
20.20 Batizi László dr előadása.
20.50 A közönség kedvelt lemezei.
- SZERDA, ÁPRILIS 1.
Budapest I.
- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
10.00 Hírek.

HOTEL SZABÓ BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

- 10.15 Magyar nóták.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Fülöp Mária zongorázik.
11.40 Sztinyai Jenő előadása.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Rádiózenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Szórakoztató zene.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Az 1. honvédegyalozred zenekara
16.15 Diákféltóra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Baktay Ervin dr előadása.
17.45 Pertis Jenő cigányzenekara.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Papp Viktor előadása.
19.45 Sovinszky László szalonzenekara.
20.05 A hontalan ember. Ballada öt felvonásban.
21.15 Anday Piroška énekel.
21.40 Hírek.
22.15 Melles Béla-zenekar.
23.25 Schuber: B-dur zongorahármas.
24.00 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Keresek 2 szobás konyhás lakást május 1-re esetleg előbb is. Cimeket a kiadóba „Postatiszt” jellegre. 198

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-re. Cim a kiadóban. 153

Adás-vétel

Eladó azonnal beköltözhető 2 szoba előszobás, új kertes magánház a központ közelében, ára 11.700 pengő. Központ közelében új 2 szobás komfortos kertes magánház október 1-iki beköltözhető árá 22.500 pengő, 2 szobás előszobás új ház 1014 négyzetméter gyümölcsös, kerttel 6700 pengő. Es több magán- és berházak, szőlők éi birtokok. Vekerdy iroda, Mikszáth Kamán (volt Szeles) utca 30. 207

Golgota-u. 3. szám alatti ház és több telek jutányos áron eladók. Érdeklődni dr Dobay irodában, Szaniszló-u. 4. 201

Ötholdas szőlő, 4 szobás fürdőszobás azonnal beköltözhető lakással elad. Cim a kiadóban. 202

Halász-u. 6. számú sarokház eladó. Érdeklődni ugyanott. 203

Házhely és 40 darab prima süldő eladó. Pál-utca 14 296

Jó karban levő használt varrogépet keresek. Cimeket kiadóba. 204

Uj modern könyha butor eladó. — Hattyu-u. 32. 200

Kétjratú vízimalom, családi okok miatt eladó. Ferencz György Hagymádfalva, Bihar megye. 191

Paplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Szigligeti-u. 5. 192

Ebédlo butor, modern, alig használt eladó. Dr Csillag, Emke-palota II. emelet. 192

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, szines nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

HUSVÉTI ajándéku vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: füzve és köve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Valamikor álmodni sem lehetett arról a szédületes karrierrel, amit a „fűző” elért. Nemcsak a dámák viselik már. Az egyszerű asszony s tudja ma, hogy a fűző nemcsak csinosít, de főleg az egészséget szolgálja, sőt vannak igen speciális és komplikált fűzők a legkülönlegesebb esetekben, mint gyógyfűzők, valamint testi hibák művészi kiigazítására is. Teljes bizalommal látogassa meg KOVÁTS SANDOR. né fűzőspecialistát, aki minden megrendelőt egyénileg és diszkréten szolgál ki. (Nílgesz-telep, Szent Gellért-u. 10.)

00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

Budapest II.

- 18.00 Francia nyelvoktatás.
18.30 Táncezene.
19.40 Palotay Gertrud előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Sovinszky László szalonzenekara.
20.30 Fanta Károly felolvasása.
20.55 Beethoven D-dur szonáta.

Eladó szőlőföld sürgősen, alacsony ár mellett Alsőkörösoldalon, hét hold, melyből egy beültetett. Mikussay engedélyes ingatlaniroda, Szaniszló-u. 6. 197

Teljes magyar-latin Misszale vaszenkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Különféle

Konyhakertészeti részére üres telek, felesbe kiadó. Felvilágosítás Polgárőr-utca 8. (Csapatkórház mellett) vasárnap délelőtt vagy hétköznap. 199

Mindentéle címfestő munkát vállal Paizs István, Mezey Mihály-u. 1. 173

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztes hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást keres

Szobainas, éves bizonyítványokkal állást keres, vidékre is. Cimet a kiadóba kér. 196

Allást nyee

Szállítási osztályába keres iteml iparvállalat középiskolát végzett öskeresztény tisztviselőt. Kézírások ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Szállító” jellegre a kiadóba kéretnek. 195

Keresünk azonnali belépésre teljes gyakorlatlalt bíró bérelszámolókat (nőket is) alsórépai, monorfalvai és dédai szakaszainkhoz. Ajánlatok működési bizonyítványok becsatolása és fizetési igények megjelölése mellett Rusz Kenderessy vasútépítő vállalathoz — Beszterce, Postafiszk 33. adandók be. 194

Nagyvállalat keres inkasszanst kaucióval. Ajánlatot a kiadóba kér. 205

Ügyes kiszolgáló keresztény leány állást nyerhet Reichard cipőüzletben, Rákóczi-ut. 208

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és lelelősszerkesztő: Relelőle kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körirógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám